

**Filozofická fakulta Univerzity Palackého
v Olomouci**

katedra sociologie a andragogiky

Ivo Novotný

**Rodiče jako aktéři pedagogické práce
SZUŠ D-MUSIC s.r.o. Kroměříž,
pobočka Chropyně**

**Parents as participants of educational
work SZUŠ D-MUSIC Kroměříž Ltd.
Subsidiary Chropyně**

Bakalářská práce
Školský management

Vedoucí práce: Mgr. René Szotkowski, Ph.D.

Olomouc 2011

Anotace

V bakalářské práci na téma „Rodiče jako aktéři pedagogické práce SZUŠ D-MUSIC s. r.o., Kroměříž, pobočka Chropyně“ se věnuji vztahům mezi školou a rodiči, jejich možnému zapojení do pedagogického procesu i mimoškolních aktivit školy obecně a dále toto téma specifikuji na prostředí základní umělecké školy. Zaměřuji se na konkrétní možnosti účasti rodičů na výchovném a pedagogickém procesu i na jejich aktivní spolupráci v mimoškolních aktivitách.

Cílem teoretické části je shromáždit názory a poznatky odborníků na problematiku spolupráce rodičů a školy obecně a dále je specifikovat na prostředí základní umělecké školy. Uvádím konkrétní možné způsoby zapojení rodičů do výchovné a pedagogické práce ZUŠ i další možné podoby spolupráce v oblasti mimoškolních činnosti školy.

Cílem praktické části je prostřednictvím dotazníkového šetření zjistit úroveň spolupráce rodiny a školy v SZUŠ D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně a nalézt další možnosti vzájemné spolupráce, které by reflektovaly oblasti zájmu rodičů o spolupráci se ZUŠ. V dotazníkovém šetření budou osloveni rodiče žáků SZUŠ D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, a rodiče žáků z pobočky Chropyně.

Výstupem bakalářské práce je návrh opatření (okruhů), které by oslovilo a přivedlo ke spolupráci se SZUŠ D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně větší počet rodičů než dosud.

Klíčová slova

Škola, funkce školy, základní vzdělání, aktivity školy, rodina, výchova, funkce rodiny, spolupráce rodiny a školy, rodičovské role ve škole, formy spolupráce, komunikace.

Annotation

The bachelor task „Parents as learders of teaching at private music school D-MUSIC, Ltd. Kroměříž, subsidiary Chropyně, deals with relationship between the school and parents, their possible involvement in the process of teaching and extracurricular school activities in general. This theme is specified on the subject elementary art school and is focused on opportunities for participation of parents in the educational and teaching process and their active cooperation in extracurricular activities.

The main aim of theoretical part is to gather views and knowledges from experts engaging in issue of cooperation between parents and schools in general, and than specify them at elementary art school There are mentoined concrete ways of involving parents in the educational and pedagogical work of art school here and other possible forms of cooperation in the field of extracurricular school activities

Practical part through a questionnaire survey determines the level of cooperation between family and school SZUŠ D-MUSIC Ltd. Branch Chropyně and the aim is to find other opportunities for mutual cooperation between parents and school The questionnaire survey will be addressed to parents of pupils SZUŠ D-MUSIC Ltd. Kroměříž, and parents of pupils from the branch Chropyně

The output of this work is a proposal of measures that would appeal to more parents who are able to cooperate with the D-MUSIC SZUŠ Kromeriz Ltd., and subsidiary Chropyně than ever before.

Key Words:

School, school function, primary edukation, school activities, family, breeding, family function, cooperation between family and school, parentel roles school activities, forms of cooperation, communication.

Autorské prohlášení

Prohlašuji, že jsem závěrečnou bakalářskou práci na téma „Rodiče jako aktéři pedagogické činnosti SZUŠ D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

V Chropyni dne 31. 3. 2011

.....

Ivo Novotný

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce Mgr. René Szotkowskému, Ph.D. za pomoc, praktické rady a odborné vedení během vypracování bakalářské práce.

Děkuji také rodičům žáků Soukromé ZUŠ D-MUSIC s.r.o., Kroměříž a rodičům žáků pobočky Chropyně za čas, který věnovali vyplnění dotazníků.

Obsah

Úvod.....	8
-----------	---

TEORETICKÁ ČÁST

Teoretický vstup.....	10
-----------------------	----

1 Rodina a škola	11
-------------------------------	-----------

1.1 Rodina a rodičovství.....	11
-------------------------------	----

1.2 Rodičovské postoje a role ve vztahu ke škole	12
--	----

1.2.1 Rodiče nezávislí.....	13
-----------------------------	----

1.2.2 Rodiče špatní.....	13
--------------------------	----

1.2.3Rodiče snaživí.....	14
--------------------------	----

1.3 Škola	14
-----------------	----

1.3.1 Škola jako instituce.....	15
---------------------------------	----

1.3.2 Škola jako organizace.....	16
----------------------------------	----

1.4 Participační skupiny ve škole	17
---	----

1.4.1 Učitelé.....	17
--------------------	----

1.4.2 Rodiče.....	18
-------------------	----

1.4.3 Žáci.....	18
-----------------	----

2 Základní umělecké školství	20
---	-----------

2.1 Charakteristika základního uměleckého školství.....	20
---	----

2.2 Organizace základních uměleckých škol.....	21
--	----

2.3 Aspekty rodičovství a cíle uměleckého školství.....	22
---	----

2.4 Dobrovolnost je i povinnost.....	23
--------------------------------------	----

3 Rodiče žáků základních uměleckých škol v různých rolích.....	25
---	-----------

3.1 Rodiče jako zákazníci (klienti) základní umělecké školy.....	25
--	----

3.2 Rodiče jako partneři základní umělecké školy.....	26
---	----

3.3 Školská rada v základních školách a základních uměleckých školách.....	29
--	----

3.4 Rodiče žáků základní umělecké školy jako veřejnost - občané.....	31
4 Shrnutí teoretické části, která navazuje na praktickou část	33
4.1 Historie Soukromé základní umělecké školy D-MUSIC s.r.o. Kroměříž a pobočky Chropyně.....	34
PRAKTICKÁ ČÁST	
Teoretický vstup do praktické části – zhodnocení aktuálního stavu řešené problematiky	37
5 Volba metodologie průzkumu.....	38
5.1 Výzkumné metody – charakteristika metody sběru dat.....	38
5.1.1 Výzkumné položky dotazníku	39
5.2 Cíl průzkumu	40
5.2.1 Struktura průzkumného vzorku a jeho výběr.....	40
5.2.2 Předvýzkum	41
5.2.3 Průběh průzkumu.....	41
6 Vyhodnocení průzkumu	42
6.1 Shrnutí a diskuse	65
6.2 Návrh opatření zaměřený na spolupráci rodiny a školy	68
Závěr	70
Seznam použité literatury	72
Přílohy	

Úvod

Úroveň spolupráce rodičů a školy se stává klíčovou oblastí pro zlepšování kvality služeb většiny základních uměleckých škol. Otázku, jakým způsobem podnítit zájem rodičů o výchovně vzdělávací proces jejich dětí je z dlouhodobého hlediska žádoucí. Podobným problémem se zabývá kolektiv učitelů Soukromé základní umělecké školy D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně (dále jen SZUŠ D-MUSIC s.r.o. Kroměříž a SZUŠ D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně), kde pracuji na pozici vedoucího.

V rámci naší školy jsme uplynulá léta kladli důraz na nábor žáků, kvalitu edukačního procesu a spokojenost našich klientů. Dosažením určitého standardu kvality, však management školy nechce připustit stagnaci současného stavu, ale pokračovat ve zlepšování svých služeb. Svou pozornost nyní zaměřujeme na dosud opomíjenou oblast, spolupráci rodiny a školy.

Ze své patnáctileté učitelské praxe v SZUŠ D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, z toho deset let ve funkci vedoucího pobočky v Chropyni, jsem získal mnoho zkušeností v oblasti vedení a organizování činnosti školy. Tyto zkušenosti bych chtěl zúročit navržením opatření, které by pomohlo ke zlepšení současného stavu v oblasti spolupráce rodin žáků a SZUŠ D-MUSIC s.r.o., pobočka Chropyně.

Ačkoliv má SZUŠ D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně teprve desetiletou historii, je v současné době srovnatelná se zavedenou školou s dlouholetou tradicí. Stalo se tak především díky vhodnému edukačnímu programu a zásluhou mladého pedagogického kolektivu, který nastartoval expanzi školy. Naší snahou vždy bylo a je přiblížit hudební vzdělání dětem nejen ve velkých městech, ale i v menších obcích.

Problematika kvality spolupráce školy a rodičů mne zaujala natolik, že jsem se rozhodl vypracovat bakalářskou práci na téma „Rodiče jako aktéři pedagogické práce SZUŠ D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně“.

Cílem teoretické části je shromáždit názory a postoje odborníků na problematiku spolupráce rodičů a školy obecně a dále je specifikovat na prostředí základní umělecké školy. Hodláme charakterizovat možné způsoby zapojení rodičů do edukačního procesu základní umělecké školy a další podoby spolupráce v oblasti mimoškolních činností.

Cílem praktické části je prostřednictvím dotazníkového šetření zjistit úroveň spolupráce rodiny a školy v Soukromé základní umělecké škole D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně a nalézt další možnosti vzájemné spolupráce, které by reflektovaly oblasti zájmu rodičů o spolupráci se základní uměleckou školou.

Hledám odpověď na otázky. Jak rodiče hodnotí dosavadní práci a vedení školy? Jaký je zájem rodičů o výchovně vzdělávací proces a mimoškolní aktivity školy? V jakých oblastech mají rodiče zájem se školou spolupracovat?

K porovnání výsledků dotazníkového šetření, byla účelně vybrána Soukromá základní umělecká škola D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, která je počtem žáků srovnatelná s pobočkou Chropyně.

Výstupem bakalářské práce bude návrh opatření (okruhů), které by oslovilo a přivedlo ke spolupráci se Soukromou základní uměleckou školou D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně větší počet rodičů, než dosud.

Předpokládám, že tato bakalářská práce může být inspirací pro ředitele základních uměleckých škol a pedagogické kolegy zajímající se o oblast spolupráce rodiny a škol, protože má nepochybně vliv na kvalitu služeb, které základní umělecké školy poskytují.

TEORETICKÁ ČÁST

Teoretický vstup

Rodina je prvotním činitelem socializace každého dítěte. V rodině se dítě učí komunikovat, osvojuje si společenské normy a hodnotové vzorce chování. Je milováno, ale může být i zanedbáváno. To vše odráží společenskou, inteligenční a funkční úroveň rodiny. Dověšením školního věku vstupuje do formování osobnosti dítěte další činitel, a tím je škola. Škola je v každém případě první významnou institucí, do které dítě přichází, a zároveň důležitým místem jeho další socializace. Předpokladem výchovného působení školy na dítě, je úzká spolupráce rodiny a školy, založená na vzájemném respektu. Škola prostřednictvím edukačních procesů, působí výchovně na celou osobnost dítěte. Rodiče však mají také důležitou edukační roli, která je v některých směrech nenahraditelná a nemůže jí zvládnout ani škola. Jednou z těchto rolí, je podpora vzdělávání dítěte v základní umělecké škole.

Základní umělecká škola podobně jako základní škola klade důraz na edukační procesy, vzdělávání, etiku, společenskou výchovu, ale i na všeobecný přehled v oblasti umění. Pokud rodiče zodpovědně přistupují ke všem aspektům rodičovství (fyzická péče, sociální vývoj, emocionální a finanční podpora) a respektují oprávněné zájmy a požadavky spolupracující školy, může se rozvinout vzájemná spolupráce, která je přínosem pro všechny zúčastněné.

Rodina, škola a učitelé jsou důležitými faktory socializace dítěte, proto je první kapitola bakalářské práce zaměřena právě na rodinu, rodičovství a rodičovské role ve vztahu ke škole. Následně je škola představována z pohledu instituce a organizace. Závěrem první kapitoly jsem zmínil skupiny, které mohou na činnosti školy participovat.

1 Rodina a škola

Období školní docházky je nejdůležitější etapou v životě rodiny i samotného dítěte. Mění se podstatně jejich život, pro rodinu nastávají zcela nové situace, navazují se další vztahy a kontakty směrem ven z rodiny. Dítě získává kamarády a zkušenosti, setkává se s další autoritou, učitelem. Rodičům přibývají povinnosti, musí rozdělit čas už nejen mezi rodinu a zaměstnání, ale je třeba vymezit čas na přípravu dítěte do školy. Zde se projevují nejen organizační schopnosti rodičů, ale také priority, které rodiče uznávají. Do těchto situací se promítají zvyklosti z jejich původní rodiny. Těmi mohou být dosažené vzdělání, jejich záliby a přání, jak by jejich dítě mělo ve škole prospívat. Pokud rodiče navštěvovali základní uměleckou školu a mají základy uměleckého vzdělání, je předpoklad, že tímto směrem budou vést i své děti. Naproti tomu stojí nároky a požadavky školy. S rodinou souvisí další termín, který k rodině neoddělitelně patří a to je rodičovství.

1.1 Rodina a rodičovství

Josef Výrost v knize Aplikovaná sociální psychologie uvádí *„Rodina je jakýmsi nejuniverzálnějším socializačním činitelem, který poskytuje jedinci identifikační vzory, seznamuje ho s předpokládaným chováním pro mužskou a ženskou roli. Učí jedince reagovat žádoucím způsobem v procesu interakce a umožňuje mu praktické ověření získaných dovedností v rámci rodiny. Uplatňuje se jako regulátor chování jedince a poskytuje mu společensky žádoucí normy. Pod vlivem rodinného působení se vytváří postoj k personálnímu okolí, k sobě samému i společnosti obecně“*. Rodičovství obsahuje všechny úlohy spojené s výchovou dítěte, které vedou k utváření nezávislé dospělé osobnosti.¹

Rozhodující úlohu ve výchově svým dětem mají rodiče. Vyplývá jim z rodičovské zodpovědnosti stanovené v § 31 zák. č. 94/1963 Sb., o rodině v úplném znění, kde je rodičovská zodpovědnost specifikována jako souhrn rodičovských práv a povinností, které zahrnují tzv. aspekty rodičovství.²

---

¹ Rodina. www.wikipedia.org. [Online] 7. březen 2011. [Citace 28. února 2011]. http://cs.wikipedia.org/wiki/Rodina#cite_note-3.

² Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ze dne 4. prosince 1963 v úplném znění.

Aspekty rodičovství

Fyzická péče

- Odpovědné poskytování přístřeší, lékařské péče, fyzické bezpečnosti a potravy

Sociální vývoj a emocionální podpora

- Láska, zábava a fyzický kontakt
- Společenská výchova a etika
- Morální a mentální vývoj

Finanční podpora

- Pojištění a poplatky spojené se vzděláním dítěte³

Je zajímavé, že pokud porovnáme aspekty rodičovství s cíli, které prezentuje škola, zjistíme, že jsou ve většině bodů identické. Za sociální vývoj a emocionální podporu zodpovídají nejen rodiče, ale svou míru zodpovědnosti za tuto důležitou součást života dítěte přijímá i škola. Proto je přínosné, aby v tomto ohledu vzájemně spolupracovali. Zde mají svou váhu postoje rodičů ve vztahu ke škole, na niž se vzdělává jejich dítě. Touto problematikou se zabírali naši přední odborníci ve svém výzkumu „Role rodičů ve vztahu ke škole - empirická zjištění“ a výstupem jsou zveřejněná výzkumná sdělení.

1.2 Rodičovské postoje a role ve vztahu ke škole

Výzkumné sdělení „Role rodičů ve vztahu ke škole - empirická zjištění“ odvozuje indikátory postojů a rolí, které na sebe berou rodiče ve vztahu ke škole, na niž se vzdělává jejich dítě. Vyjadřují spíše tradiční pohled na rodiče ve vztahu ke škole, který odpovídá prvním fázím vývoje tohoto vztahu. V zásadě se rozpadá do tří základních podob, jevící se pro školu jako problém. V první řadě je to skupina rodičů, které bychom mohli označit za „nezávislé“. Nesnaží se udržovat kontakt se školou, domnívají se, že zájmové kroužky jsou pro jejich děti důležitější než domácí příprava do školy, domnívají se, že rodina má na vzdělávací výsledky dítěte větší vliv než škola.⁴

---

³ Rodina. [www.wikipedia.org](http://cs.wikipedia.org/wiki/Rodina#cite_note-3). [Online] 7. březen 2011. [Citace 28. února 2011].
http://cs.wikipedia.org/wiki/Rodina#cite_note-3.

⁴ RABUŠICOVÁ, M. ČIHÁČEK, V. EMMEROVÁ, K. ŠEĐOVÁ, K. *Role rodičů ve vztahu ke škole – Empirická zjištění*. Pedagogika roč. I. III, 2003. s. 311. ISSN 0031-3815.

1.2.1 Rodiče nezávislí

Snaží se udržovat se školami svých dětí minimální kontakty, tzn., že s učiteli komunikují pouze zřídka, školní výsledky dětí sledují spíše zprostředkovaně. Hodnoty rodiny mohou být jiné, než jsou předávány školou, a proto necítí ve větší míře potřebu se školou spolupracovat, i když jí tolerují. Na srdci jim obvykle leží pouze blaho dítěte a snaha rozvíjet jeho individualitu. Za tím účelem mu zajišťují i alternativní zdroje vzdělání nebo různá doučování. Jde o rodiče, kteří své rodičovské povinnosti plní, ale v rámci kterých si určí sami. Pro školy samotné by tito rodiče v podstatě problémem být nemuseli, pokud by školy neměly povinnost dokumentovat své styky s nimi (Vincent 2000).⁵

Druhou skupinu bychom mohli označit jako rodiče „špatné“. Nezajímají se o školní výsledky svých dětí, nezajímají se o to, jak se jejich dítě ve škole chová, nereagují na výzvy školy, aby se s dětmi připravovali na vyučování.⁶

1.2.2 Rodiče špatní

Zpravidla neprojevují zájem o vzdělání a výchovu svých dětí a nepodporují jejich učení. Nemají obvykle snahu informovat se o způsobech práce školy a její pedagogické koncepci, budí dojem, že školu a její názory neakceptují a nepodporují, někteří jí ignorují. Může se jednat o rodiny žijící na okraji společnosti, rodiče, kteří mají svůj vlastní problém (alkoholici, workoholici, nemocní atd.), ale i rodiny pocházející z jiného kulturního okruhu. Obvykle tito rodiče neplní dobře své rodičovské povinnosti ani uvnitř rodiny. Nálepku špatných rodičů může dostat i ten rodič, který neumí dát dostatečně najevo svůj zájem, nebo se ostýchá zeptat na věci, které mu nejsou jasné, tzn., že mu chybí potřebné sociální kompetence (Mebus 1995).⁷

Také existuje skupina rodičů, kteří plní veškeré rodičovské povinnosti, přesto mohou být pro školu tvrdým oříškem. Jedná se o rodiče snaživé.

---

⁵ RABUŠICOVÁ, M. ČIHÁČEK, V. EMMEROVÁ, K. ŠEĐOVÁ, K. *Role rodičů ve vztahu ke škole – Empirická zjištění*. Pedagogika roč. I. III, 2003. s. 311. ISSN 0031-3815.

⁶ RABUŠICOVÁ, M. ČIHÁČEK, V. EMMEROVÁ, K. ŠEĐOVÁ, K. *Role rodičů ve vztahu ke škole – Empirická zjištění*. Pedagogika roč. I. III, 2003. s. 311. ISSN 0031-3815

⁷ RABUŠICOVÁ, M. ČIHÁČEK, V. EMMEROVÁ, K. ŠEĐOVÁ, K. *Role rodičů ve vztahu ke škole – Empirická zjištění*. Pedagogika roč. I. III, 2003. s. 311. ISSN 0031-3815.

1.2.3 Rodiče snaživí

Problémem z hlediska školy mohou být i rodiče „snaživí“. Přehnaně dítěti pomáhají s plněním školních povinností (např. psaním domácích úkolů), chtějí s učiteli a vedením školy řešit každou maličkost, přehnaně kritizují práci učitelů a vedení školy. Ti se naopak snaží komunikovat, účastní se různých setkání, připravují se doma s dětmi na vyučování a dávají najevo podporu škole i učitelům. Učitelé se mohou cítit těmito rodiči ohroženi, zejména jako profesionálové. Požadují od nich jasné zprávy o pokroku dětí, formulace vlastního pedagogického přístupu, poradenství ve výchově a vzdělávání apod. a to obvykle v jazyce, kterému rodiče rozumí. Dalším zdrojem potíží s těmito rodiči je časová náročnost takové komunikace. Tomuto vnímání napomáhá i situace, kdy není jasně řečeno a praxí potvrzeno, že rodiče mají právo požadovat od školy jak informace o pokroku svých dětí, tak o rozvoji školy jako instituce. Aktivní rodiče tak mohou být podezírání z pokusů o získání výhod nebo nadvlády nad školou (Cullingford 1996, Thomas 1996) ⁸

Rodičovské role a postoje se více či méně přenášejí do chování dětí s ohledem na to, jak jsou děti o chování rodičů vůči škole informovány, nebo si jejich postoje uvědomují. Také škola má možnosti jak chování rodičů vůči škole usměrňovat. Pokud jsou rodiče příliš iniciativní, hledá škola možnosti, jak jejich iniciativu správně nasměrovat. Naopak rodiče s laxním přístupem ke škole, se snaží více ke spolupráci motivovat.

Školu můžeme definovat z pohledu zákona, sociální instituce, z pohledu instituce a organizace, neboť jsou vzájemně úzce propojeny.

1.3 Škola

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ze dne 24. září 2004, školu specifikuje jako instituci zabezpečující vzdělávání v České republice. Zákon také přímo vyjmenovává instituce, které vzdělávání zabezpečují. ⁹

---

⁸ RABUŠICOVÁ, M. ČIHÁČEK, V. EMMEROVÁ, K. ŠEĐOVÁ, K. *Role rodičů ve vztahu ke škole – Empirická zjištění*. Pedagogika roč. I. III, 2003. s. 311. ISSN 0031-3815.

⁹ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Existuje nepřehledné množství definic školy. Průcha (1997) uvádí následující tzv. komplexní definici: „Škola je sociální instituce účelově vytvořená k realizaci svého základního úkolu – tj. k zajišťování řízené a systematické edukace.“ Konkrétní škola pak je organizace, v níž dochází ke koordinaci kolektivního úsilí za účelem dosažení stanovených cílů. Je tvořena lidmi, kteří něco určitým způsobem dělají. Běžné organizace se při vytyčování svých dlouhodobých cílů zaměřují především na dosažení zisku. Cílem školy není vytvořit zisk, ale poskytnout kvalitní službu (a většinou veřejnou) službu za co nejefektivnějšího využití poskytnutých (převážně veřejných) prostředků. Od ostatních organizací se škola (i výchovné zařízení) částečně odlišují a jak uvádí Pol (1999), je třeba tyto rozdílnosti respektovat.¹⁰

Pol ve své knize *Škola v proměnách* na školu pohlíží ze dvou hledisek. Školu považuje za součást širšího systému uspořádaných jednotek, které se snaží - každá po svém - naplnit určitý, specificky vymezený účel své existence. Podobně jako v řadě jiných případů i u škol lze hovořit o tom, že jim je z části tento účel zadán zvenčí, z části jej formulují (konkretizují) samy. Vnější zadání, ale nakonec i vnitřní aspirace škol se tedy realizují v souladu s rámcem pravidel a požadavků, který je dán zvenčí a má obecnou platnost. Z toho se odvozují první dva možné pohledy na školy, škola se současně chápe jako instituce a také jako organizace.¹¹

Uvedené dva pohledy totiž implikují povinnosti i možnosti, které mají při vedení, řízení a správě škol lidé ve školách a v její bezprostřední blízkosti. Jen zdánlivě jde o dva oddělené, paralelní a na sobě takřka nezávislé světy. Svět institucionální a svět organizační. Jedná se spíše o dvě spolu koexistující zadání, byť hledání synergických vztahů mezi nimi nebývá vždy jednoduché a jednoznačné.¹²

1.3.1 Škola jako instituce

Instituce bývá vymezována jako „soubor společenských vztahů“. V případě školy vychází institucionální dimenze z povinného (příkázaného, podřízeného) napojení ustavené školy na jednotný vnější rámec, který je pro ni v řadě ohledů závazný.¹³

---

¹⁰ PRÁŠILOVÁ, M. *Vybrané kapitoly ze školského managementu pro pedagogické pracovníky*. 1. vyd. Olomouc : Univerzita Palackého, 2006. s. 30. ISBN 80-244-1415-5.

¹¹ POL, M. *Škola v proměnách*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2009. s. 11. ISBN 978-80-210-4499-9.

¹² POL, M. *Škola v proměnách*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2009. s. 12. ISBN 978-80-210-4499-9.

¹³ POL, M. *Škola v proměnách*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2009. s. 12. ISBN 978-80-210-4499-9.

Ve vztahu k celému školskému a širšímu sociálnímu systému, tedy k určitému prostoru, ve kterém platí stejná vnější pravidla (právní, ekonomická, společenské-politická, hygienická apod.) lze školu vnímat jako instituci, jejímž úkolem i povinností je tato pravidla ve své činnosti respektovat. Škola je tak v tomto smyslu silně vázána na širší společenský kontext - její chod významně determinují tradice, národní i globální, kultura, politická a sociálně – ekonomická situace, existující legislativa, další normy a mnoho jiných faktorů, na jejichž základě se četné rámcové požadavky na školy uplatňují. Jde tedy mimo jiné o to, jak k tomuto účelu škola formuluje svou dlouhodobou představu, středně i krátkodobé cíle, vytváří.¹⁴

1.3.2 Škola jako organizace

Škola jako každá jiná organizace má prostor, který může svým způsobem využívat ke svému rozvoji. Může formulovat dlouhodobou představu rozvoje, své středně i krátkodobé cíle, přizpůsobovat struktury a nastavovat procesy, kultivovat svou kulturu, komunikovat s vnějším prostředím. Jde o to, jak se škola chová jako organizace např. ke svým zaměstnancům, materiálním zdrojům apod.¹⁵

Jen škola, která pružně a rychle reaguje na změny prostředí, může být vynikající a efektivní. Praxe ukazuje, že výtečná a uznávaná škola je produktem především dobrého managementu. Managementu, který se nebojí měnit zaběhlé školské stereotypy a chápat školu jako subjekt, který se v tržním prostředí musí chovat tržně a efektivně.¹⁶

S efektivitou školy je neodmyslitelně spjata osoba ředitele školy, který je schopen školu profesionálně vést. Má dostatečnou míru kreativity, citlivosti vůči pracovníkům i žákům, preferuje správnou dělbu práce, iniciativní a profesionální řízení změn má schopnost motivovat a strnout spolupracovníky k naplnění vize a cílů školy a v neposlední řadě komunikovat s rodiči a dalšími partnery školy.¹⁷

---

¹⁴ POL, M. *Škola v proměnách*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2009. s. 12. ISBN 978-80-210-4499-9.

¹⁵ POL, M. *Škola v proměnách*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2009. s. 12. ISBN 978-80-210-4499-9.

¹⁶ SVĚTLÍK, J. *Marketingové řízení školy*. 1. vyd. Praha : ASPI a.s., 2006. s. 12-13. ISBN 80-7357-176-5.

¹⁷ SVĚTLÍK, J. *Marketingové řízení školy*. 1. vyd. Praha : ASPI a.s., 2006. s. 13. ISBN 80-7357-176-5.

1.4 Participační skupiny ve škole

Úvahy o vztazích školy s vnějším prostředím a zejména rodiči, se v souvislosti s participací a partnerstvím nabízejí velmi jasně. A to nejen proto, že jsou vyjádřením provázanosti vnějšího (společenského, kulturního, politického) prostředí a způsobů, jakými fungují školy uvnitř, ale také proto, že v současné fázi rozvoje české školy si lze už jen stěží představit vzdělávací instituci, která nekomunikuje s vnějším prostředím, se svými sociálními partnery.¹⁸

Rodiče a další sociální partneři školy začínají být lidmi ve škole. Ukázalo se také, že rodiče vystupují povětšinou jako relativně „spokojená“ skupina, která má tendenci být aktivní teprve v okamžiku, kdy jsou v nějakém ohledu ohroženy jejich zájmy. Obvykle řeší problémy individuálně. Rodiče zatím dostatečně nevyužívají svým možnostmi a práv vůči škole a školy nemají přehnaný zájem je na to upozorňovat.¹⁹

Na řadu lidí je možno pohlížet jako na lidi se zájmem o školní práci, pokud však hovoříme o participaci ve školách, máme na mysli převážně tři cílové skupiny: učitele, žáky a rodiče. Vedení školy tvoří protiváhu těchto participačních skupin.²⁰

1.4.1 Učitelé

Učitelé, by měli být zahrnováni do rozhodovacích procesů školy, neboť jako členové školního týmu jsou vůči politice školy ve zvláštní pozici. Téměř všechna rozhodnutí školy mají vliv na výuku, tedy se jich osobně dotýkají. Učitelé jsou mnohem více než jen ti, kteří vykonávají to, co jiní naplánovali. Při své práci by měli mít možnost hledat kreativní způsoby dosahování obecných cílů vzdělávání a hodnot školy. Měli by pracovat jako tým na plánování úkolů a organizaci vzdělávání, uvažovat o možnostech a mezích politiky školy, podílet se na plánování procesu výchovy a vzdělávání. Umožnit učitelům týmové rozhodování o záležitostech vzdělávání znamená uznat jejich profesionalitu.²¹

---

¹⁸ POL, M. RABUŠICOVÁ, M. NOVOTNÝ, P. *Demokracie ve škole*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2006. s. 26. ISBN 80-210-4210-9.

¹⁹ POL, M. RABUŠICOVÁ, M. NOVOTNÝ, P. *Demokracie ve škole*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2006. s. 27. ISBN 80-210-4210-9.

²⁰ POL, M. RABUŠICOVÁ, M. NOVOTNÝ, P. *Demokracie ve škole*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2006. s. 86. ISBN 80-210-4210-9.

²¹ POL, M. RABUŠICOVÁ, M. NOVOTNÝ, P. *Demokracie ve škole*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2006. s. 86. ISBN 80-210-4210-9.

1.4.2 Rodiče

Jako partneři v procesu výchovy a vzdělávání mladých lidí mohou rodiče školy významně přispívat. Výchova je především záležitostí rodiny. Vědomosti, dovednosti a postoje, kterým se mladí lidé učí v rodině, jsou do značné míry určující pro jejich další studium. Škola nemůže plnit své úkoly, pokud rodiče nedostojí své zodpovědnosti. Je proto důležité, aby tým školy a rodiče dospěli ke shodě ohledně vzájemných úkolů a zodpovědností s ohledem na dosahování vzdělávacích cílů. Vliv rodičů na politiku školy vzrůstá, pokud se dokážou vzdát svých individuálních zájmů a spojit se s ostatními rodiči k realizaci projektů, z nichž má prospěch celá škola. Polovina rodičů se chce podílet na zajišťování bezpečnosti, zdravotní nezávadnosti, hygieny a cen školních aktivit mimo školu. Míra otevřenosti školy rodičům se odráží v tom, nakolik jsou rodiče spokojeni a nakolik pozitivní je jejich hodnocení školy. Pokud škola vůči rodičům neuplatňuje otevřený postoj, s účastí rodičů nemůže počítat.²²

1.4.3 Žáci

Při vzdělávání představují nesporně ústřední cílovou skupinu. Kvalita vzdělávání se netýká pouze procesu učení, ale zahrnuje i jejich dobrý pocit. Všechna rozhodnutí týkající se školy se jich přímo či nepřímo dotýkají. Učí se zvažovat svá práva a povinnosti, hodnotit různé zájmy, brát v potaz názory ostatních, připravovat rozhodnutí ve spolupráci s ostatními.²³

Participace může účinně fungovat, jen pokud jsou si lidé vědomi své role v procesu participace. Skutečná účast předpokládá uznání skutečného vlivu zapojených osob. V procesu vyladování je proto důležité aby vliv všech byl transparentní. Způsoby, kterými škola může usilovat o ovlivňování vědomí žáků, učitelů a rodičů, jsou neustálé vysvětlování a rady, jak se vypořádat s komentáři, návrhy a radami aktérů, a o zajišťování transparentnosti ohledně toho, jak se počítá s ostatními.²⁴

---

²² POL, M. RABUŠICOVÁ, M. NOVOTNÝ, P. *Demokracie ve škole*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2006. s. 87. ISBN 80-210-4210-9.

²³ POL, M. RABUŠICOVÁ, M. NOVOTNÝ, P. *Demokracie ve škole*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2006. s. 87. ISBN 80-210-4210-9.

²⁴ POL, M. RABUŠICOVÁ, M. NOVOTNÝ, P. *Demokracie ve škole*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2006. s. 88-89. ISBN 80-210-4210-9.

Participace se vztahuje na řadu zájmových skupin, témat a kvalifikací. Představuje prostředek, jež skupiny a jednotlivci používají k hájení svých zájmů. Zároveň je to prostředek realizace zájmů institucí. Na tomto místě záměrně hovoříme o zájmech, nikoli o cílech. Je jisté, že v rámci organizací dochází k dosahování cílů za předpokladu, že tyto cíle jsou lidskými konstrukty, a nikoli institucionálními abstrakcemi. Jinak řečeno, školy nemají cíle – školy cílům slouží.²⁵

Neale, Baily a Ross (1981) v tomto kontextu říkají: „U lokálních škol například sladování cílů, organizace a jednotlivců představuje klíčovou strategii zvyšování produktivity lidských zdrojů.“ Jinak řečeno, úspěšná participace lidi sdružuje a organizaci dodává na soudržnosti.²⁶

V následující kapitole vysvětluji, jak je realizováno umělecké školství v České republice, jeho charakteristiku a členění. Dále zmiňuji, jaký vliv na pedagogický proces má motivace, úspěšnost v činnosti a sociální momenty ve vzdělávání dítěte.

---

²⁵ POL, M. RABUŠICOVÁ, M. NOVOTNÝ, P. *Demokracie ve škole*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2006. s. 90-91. ISBN 80-210-4210-9.

²⁶ POL, M. RABUŠICOVÁ, M. NOVOTNÝ, P. *Demokracie ve škole*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2006. s. 91. ISBN 80-210-4210-9.

2 Základní umělecké školství

České základní umělecké školství a jeho zařazení do systému škol je ve světě raritou. Z okolních států můžeme jmenovat snad jen Slovensko, které stejný systém zachovalo ještě z dob Československa. V jiných zemích tak ucelený a propracovaný systém uměleckého školství prakticky neexistuje. Základní umělecké vzdělání v zahraničí, poskytují pouze soukromí učitelé. Teprve středoškolské a vysokoškolské hudební vzdělání nabízí nadaným žákům státní nebo soukromé umělecké školy.

Základní umělecké vzdělávání poskytuje základy vzdělávání v jednotlivých uměleckých oborech – hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. Je součástí systému uměleckého vzdělávání v ČR.²⁷

Na rozdíl od základního školství, které je bezplatné, ale povinné je umělecké školství dobrovolné a zpoplatněno tzv. úplatou za vzdělávání. Úplata za vzdělávání na základní umělecké škole je dána zákonem č. 561/2004 Sb., Školský zákon, v úplném znění a Vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání § 8 a § 10. Úplata není školným, tzn. cenou za vyučovací hodinu, ale ročním příspěvkem na provozní náklady školy, které zahrnují např. náklady na energie (teplo, světlo), opravy hudebních nástrojů apod. Pokud žák studium ukončí, úplata se ani z části z důvodu plánování finančních nákladů žákovi nevrací. Nezaplacení úplaty za vzdělávání může být důvodem dle vyhlášky č. 71/2005 Sb., § 7, odst. 1 písm. d, k vyloučení žáka ze školy po dvou předchozích písemných upomínkách.²⁸

2.1 Charakteristika základního uměleckého školství

Základní umělecké vzdělávání má podobu dlouhodobého, systematického a komplexního studia, jehož kvalita je zajišťována prostřednictvím vlastního hodnocení školy a externí evaluace.²⁹

---

²⁷ Výzkumný ústav pedagogický, *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání*. 1. vyd. Praha : 2010. s. 11. ISBN 978-80-87000-37-3.

²⁸ Vyhláška č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, v úplném znění.

²⁹ Výzkumný ústav pedagogický, *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání*. 1. vyd. Praha : 2010. s. 11. ISBN 978-80-87000-37-3.

Rozvíjí a kultivuje umělecké nadání širokého okruhu zájemců, kteří prokážou potřebné předpoklady ke studiu, a současně je rozsáhlou platformou pro vyhledávání umělecky mimořádně nadaných jedinců. Neposkytuje stupeň vzdělání, ale základy vzdělání v uměleckých oborech. V systému navazujícího uměleckého vzdělávání představují důležité východisko pro vzdělávání ve středních, vyšších odborných školách uměleckého nebo popřípadě pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.³⁰

2.2 Organizace základního uměleckého vzdělávání

Základní umělecké vzdělávání se člení podle § 109 zákona č. 561/2004 Sb., Školský zákon v úplném znění na přípravné studium, základní studium I. a II. stupně, studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studium pro dospělé.³¹

Vzdělávání v přípravném studiu

Zahrnuje poznávání, ověřování a rozvíjení předpokladů žáků a jejich zájmu o umělecké vzdělávání. Žáci jsou vedeni k elementárním návykům a dovednostem, které jsou důležité pro jejich umělecký vývoj.³²

Vzdělávání na I. stupni základního studia

Je sedmileté a je zaměřeno na rozvíjení individuálních dispozic žáků. Progresivní vzdělávání připravuje žáky především na neprofesionální umělecké aktivity, ale i na vzdělávání ve středních školách uměleckého či pedagogického zaměření a na konzervatořích.³³

---

³⁰ Výzkumný ústav pedagogický, *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání*. 1. vyd. Praha : 2010. s. 11. ISBN 978-80-87000-37-3.

³¹ Výzkumný ústav pedagogický, *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání*. 1. vyd. Praha : 2010. s. 11. ISBN 978-80-87000-37-3.

³² Výzkumný ústav pedagogický, *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání*. 1. vyd. Praha : 2010. s. 11. ISBN 978-80-87000-37-3.

³³ Výzkumný ústav pedagogický, *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání*. 1. vyd. Praha : 2010. s. 11. ISBN 978-80-87000-37-3.

Vzdělávání na II. stupni základního studia

Je čtyřleté a klade důraz na praktické uplatňování získaných dovedností a hlubší rozvoj zájmů žáků. Umožňuje jejich osobnostní růst v rámci aktivní umělecké činnosti a inspiruje k dalšímu studiu.³⁴

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Poskytuje žákům s vynikajícími vzdělávacími výsledky rozsáhlejší, hlubší a obsahově náročnější studium, které je připravuje ke studiu ve středních, vyšších odborných i vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením a případně je směřuje k výběru povolání.³⁵

Studium pro dospělé

Umožňuje zájemcům o tento typ studia další rozvoj v uměleckých oblastech v metodicky fundovaném prostředí v souladu s koncepcí celoživotního vzdělávání.³⁶

2.3 Aspekty rodičovství a cíle základního uměleckého školství

Cíle základního uměleckého školství jsou stanoveny v rovině určitých standardů, které může klient od uměleckého školství očekávat a škola je schopna jejich dodržování zajistit. Dále na cíle, jejichž dosažení se odvíjí od míry talentu a zájmu žáka o zvolený obor. Obecné cíle uměleckého vzdělávání můžeme shrnout do následujících čtyř bodů, které však každá základní umělecká škola musí zpracovat na vlastní podmínky, které budou konkrétní, kontrolovatelné a hlavně splnitelné.

- Utvářet a rozvíjet klíčové kompetence žáků, kultivovat tím jejich osobnost po stránce umělecké a motivovat je k celoživotnímu učení,³⁷

---

³⁴ Výzkumný ústav pedagogický, *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání*. 1. vyd. Praha : 2010. s. 11. ISBN 978-80-87000-37-3.

³⁵ Výzkumný ústav pedagogický, *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání*. 1. vyd. Praha : 2010. s. 12. ISBN 978-80-87000-37-3.

³⁶ Výzkumný ústav pedagogický, *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání*. 1. vyd. Praha : 2010. s. 12. ISBN 978-80-87000-37-3.

³⁷ Výzkumný ústav pedagogický, *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání*. 1. vyd. Praha : 2010. s. 13. ISBN 978-80-87000-37-3.

- poskytovat žákům základy vzdělání ve zvoleném uměleckém oboru s ohledem na jejich potřeby a možnosti,
- připravit žáky po odborné stránce pro vzdělávání na středních a vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a na konzervatořích, případně pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením,
- motivovat žáky k učení a spolupráci vytvořením příznivého sociálního, emocionálního a pracovního klimatu.³⁸

Škola si však může klást i takové cíle, kterými vtáhne do hry rodiče či celé rodiny. Jednou z cest může být nabídka zajímavých aktivit či programů, které vzbudí zájem rodičů a ti jsou pak ochotni na jejich realizaci participovat. Takovými aktivitami mohou být žákovské koncerty, společenské večery či plesy pro veřejnost, kde se rodiče mohou angažovat jako pořadatelé. Fyzická účast rodičů na přípravě a realizaci v konečném důsledku přináší zlepšení sociálních vztahů školy s rodinou žáka. Mezi učiteli a rodiči, vznikají určité vazby, které iniciují společný zájem, vystupovat navenek synergicky. Vznikají vztahy, kde je kladen důraz na vzájemnost a oboustrannou aktivitu. S rodiči lze pak snáze hovořit o finanční podpoře připravovaných akcí a programů, pokud se škole finanční prostředky nedostávají.

2.4 Dobrovolnost je i povinnost

Do základní umělecké školy přichází děti, které mají zájem rozvíjet svůj talent v oborech, které škola nabízí. Nikdo je k tomu nenutí, je to jejich svobodné rozhodnutí. Dobrovolností se však dítě zavazuje k povinnostem, které se s délkou studia v náročnosti stupňují. Pro nadané žáky je studium v základních uměleckých školách přípravou na další studium v konzervatoři nebo pedagogické škole. Úspěšnost ve studiu je však přímo úměrná vynaloženému úsilí. Pouze talent k úspěchu nestačí, jak jistě potvrdí každý absolvent základní umělecké školy. Významnou roli v edukačním procesu hraje i osoba učitele, jeho metody výuky a vstřícný přístup k dítěti.

---

³⁸ Výzkumný ústav pedagogický, *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání*. 1. vyd. Praha : 2010. s. 13. ISBN 978-80-87000-37-3.

Setkáváme se i s názorem rodičů, že základní umělecká škola je volnočasovou aktivitou, srovnatelnou s běžnými zájmovými kroužky, které mají vyplnit volný čas dětí. Pokud rodiče zaujmou ke škole tento postoj, obvykle dítě za krátký čas ze školy odchází.

Výuka v základní umělecké škole je zcela dobrovolná, takže může být žákem kdykoliv, bez sankcí ukončena a také znovu obnovena v pololetí, nebo na konci školního roku. Prakticky tato varianta nastává také při přechodu z jednoduchého hudebního nástroje na složitější např. zobcová flétna - trubka. Dítě však může souběžně studovat i více oborů a je jedno jaké obory si zvolí např. hru na hudební nástroj, tanec, zpěv a podobně. Během studia nastane několik kritických období, kdy má chuť studium ukončit. V tomto období hrají velkou roli rodiče, kteří ve spolupráci s učitelem mohou dítěti pomoci takové období překonat. Pro některé může být jednou z motivací právě úplata za vzdělání, tedy finanční prostředky, které rodiče již do studia dítěte vložili, zvláště pokud dítě studuje již několik let.

3 Rodiče žáků základní umělecké školy v různých rolích

Žádná škola nežije v izolaci, ale je při všech svých aktivitách ovlivňována prostředím, které na ní působí. Musí se přizpůsobovat vlivům, které na ní působí uvnitř i vně školy, aby mohla plnit své poslání a stanovené cíle, jejichž splnění závisí na získání dostatečného množství nových žáků, finančních prostředků na práci učitelů, vybavení školy apod. V dnešním rychle se měnícím prostředí musí být školy připraveny čelit nepředvídaným, zásadním a častým změnám, které vyžadují rychlou, tvořivou a efektivní reakci.³⁹

To se samozřejmě týká i základních uměleckých škol, kde počet žáků ovlivňuje nejen rozvoj školy v různých směrech, ale mnohdy i její existenci. Proto je v zájmu školy, aby se co nejvíce rodičů zapojilo do výchovně vzdělávacího procesu a mimoškolních aktivit.

3.1 Rodiče jako zákazníci (klienti) základní umělecké školy

Škola bez žáků a studentů ztrácí smysl. Nejen proto, že výuka je hlavním cílem a posláním každé školy. V současné ekonomické situaci si však stále více musíme uvědomit, že žáci jsou rovněž zdrojem financí, ty jsou důležité pro další expanzi školy a tím pádem i pro uspokojování potřeb našich zákazníků - studentů.⁴⁰

Rodiče se stávají potenciálními zákazníky školy ve chvíli, kdy vybírají pro své dítě základní uměleckou školu, která bude vyhovovat jejich představám. Skutečným zákazníkem se rodič stává v roli zákonného zástupce dítěte, pokud je nezletilé. Rodič jej musí zastupovat ve všech základních úkonech, jako jsou přihlášení dítěte na školu včetně podání přihlášky, placení úplaty za vzdělávání atd. Dítě je jako zákazník faktickým příjemcem poskytované služby. Rodič má právo zajímat se o kvalitu a všechny další oblasti, které se službou souvisí. Těmito oblastmi mohou být např. výsledky pedagogického procesu, vyučovací metody učitele a prostředí, ve kterém se dítě pohybuje.

Někteří rodiče si jsou vědomi své pozice a práv zákazníka, jiní si myslí, že jejich zákaznická práva končí přihlášením dítěte do základní umělecké školy a zaplacením úplaty za vzdělávání. Je tedy na škole, aby jim nabídla v tomto směru pomocnou ruku v rovině partnerství.

---

³⁹ SVĚTLÍK, J. *Marketingové řízení školy*. 1. vyd. Praha : ASPI a.s., 2006. s. 32. ISBN 80-7357-176-5.

⁴⁰ FRANCOVÁ, E. *Marketing ve školství*. 1. vyd. Olomouc : Univerzita Palackého, 2003. s. 18. ISBN 80-244-0732-9.

Základní umělecké školy se v dnešním konkurenčním prostředí také neobejdou bez dobré propagace školy. Současná společnost si již zvykla na reklamy, letáky, výzvy různých prodejců i firem. Rodiče jako zákazníci (klienti) mají právo od školy očekávat podobné aktivity v podobě zpráv a informací o škole. Množství a aktualizace poskytovaných informací může ovlivnit případně změnit pohled rodičů na školu jak kladně, tak naopak.

Mezi zákazníky školy lze zařadit mimo rodičů i žáky, učitele a všechny zaměstnance školy. Dále organizace, instituce, okolní komunity školy, v širším kontextu i společnost a stát. Všechny jmenované nemůžeme považovat jen za zákazníky školy, měli by být považováni zároveň za partnery a aktivní účastníky školního života.⁴¹

Žáci mají oproti běžným skupinám zákazníků jiných firem či organizací následující specifika:

- nemohou plně využívat práva reklamovat „zboží/služby“,
- obvykle jsou těmi, kteří za „zboží/službu přímo neplatí,
- v mnoha případech, nejsou těmi, kteří si vybírají, od koho službu odeberou,
- mohou velmi často jen subjektivně posuzovat kvalitu poskytované služby,⁴²

Rodiče vůči základní umělecké škole mohou vystupovat také jako partneři ve výchovné oblasti, jako sociální partneři a jako přímí účastníci pedagogického procesu v různých funkcích spolupracujících organizací. Základní umělecké školy přijímají partnerství rodičů v jakémkoliv z uvedených forem.

3.2 Rodiče jako partneři základní umělecké školy

Partnerství rodičů ve školách obecně může mít různé podoby. Pro uměleckou školu by bylo ideální, kdyby rodiče spolupracovali nejen v oblasti výchovného a pedagogického procesu, ale i v zájmových a mimoškolních aktivitách školy.⁴³

---

⁴¹ VAŠTÁTKOVÁ, J. *Úvod do autoevaluace školy*. 1. vyd. Olomouc : Univerzita Palackého, 2007. s. 39. ISBN 80-244-1422-8.

⁴² VAŠTÁTKOVÁ, J. *Úvod do autoevaluace školy*. 1. vyd. Olomouc : Univerzita Palackého, 2007. s. 39. ISBN 80-244-1422-8.

⁴³ POL, M. *Škola v proměnách*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2009. s. 78. ISBN 978-80-210-4499-9.

Rodiče jako výchovní partneři

Rádi si s učiteli vymění informace o tom, jaké dítě je, a názory na to, jak k němu přistupovat, pomáhají dítěti, aby ve škole pracovalo co nejlépe (poradí mu, vytvoří mu dobré podmínky pro učení), jsou ochotni poskytnout pomoc třídě svého dítěte (např. zapojit se do pořádání třídních akcí, poskytnout finanční dar).⁴⁴

Rodiče jako sociální partneři

Snaží se ovlivňovat rozhodování o důležitých věcech ve škole (např. slučování tříd, investice do vybavení), zapojují se do formálních rodičovských struktur na škole (např. rodičovské sdružení rady školy), vystupují v zájmu školy všude tam, kde to škole může prospět (v místním zastupitelstvu, v místním tisku, v kruhu svých známých).

Existuje celá škála podob vztahů školy s rodiči a dalšími místními subjekty. Jako zásadní se přitom ukazuje požadavek, aby se škola pokoušela jednat s nimi jako se svými skutečnými partnery. Je známo, že pokud se s lidmi ze školního okolí takto zachází, bývají obvykle ochotnější škole naslouchat a alespoň v některých případech jí mohou být i kritickými přáteli. Mají-li rodiče a jiné vnější subjekty pocit, že nejsou zváni, zůstávají obvykle pouze u kritiky.⁴⁵

Jakmile dítě do základní umělecké školy nastoupí je prostor k partnerskému rozvíjení další spolupráce. V této fázi velmi záleží na osobnosti učitele, jak dokáže s dítětem a rodiči komunikovat a nabídnout takové možnosti spolupráce, které rodiče osloví. Například učitel hudby může rodičům prakticky od prvního dne výuky nabídnout účast ve vyučovací hodině svého dítěte, což může mít vliv na počáteční eliminaci ostychu a respektu dítěte k osobě učitele.

Výhodou základní umělecké školy je, že výuka probíhá individuálně, takže přítomnost rodiče, žáka ani učitele nijak neruší. Naopak pokud má rodič zájem s dítětem doma cvičit, může získat od učitele radu jak postupovat. Tím se vyučovací proces stává efektivnějším a žák ve svých schopnostech rychleji postupuje.

---

⁴⁴ POL, M. *Škola v proměnách*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2009. s. 78. ISBN 978-80-210-4499-9.

⁴⁵ POL, M. *Škola v proměnách*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2009. s. 78. ISBN 978-80-210-4499-9.

Rodič má možnost časem získat „všeobecnou laickou odbornost“ jak doma s dítětem cvičit. Může s učitelem lépe a více komunikovat, neboť dokáže učiteli popsat, s čím má jeho dítě problém a společně hledají řešení. Učitel radou, jak problém odstranit a rodič dohledem nad dodržováním správného postupu při cvičení na hudební nástroj. Tyto praktiky nebyly v základní umělecké škole pravidlem. V posledních několika letech je někteří učitelé rádi používají a zjišťují, že jsou z hlediska efektivnosti výuky na hudební nástroj ideální. Z pohledu angažovanosti rodiče vůči škole, může být tato metoda jednou z významných podob spolupráce. Může ideálně naplnit cíl, kdy se rodiče stávají aktéry pedagogické práce školy.

Další možnou variantou spolupráce může být účast rodičů jako aktivních hráčů ve školním orchestru. Svou přítomností pomáhají učiteli udržovat kázeň v orchestru, zvyšovat kvalitu interpretace a společně se svými dětmi prožívat případné úspěchy. Tato forma partnerství má velký vliv na motivaci a zapojení celé rodiny.

Užší spolupráce rodičů také mění osobní vztahy s učitelem. Rodiče překonají vnitřní respekt z osoby učitele, jsou schopni bez zábrán komunikovat, angažovat se svou přítomností ve vyučovací hodině a rozšiřovat spolupráci do oblasti mimoškolní. Jedná se především o zájezdy za kulturou, pořádání společenských akcí, které přinesou finanční možnosti na další aktivity pro žáky školy.

Zájem rodičů ovlivňuje i skutečnost, zda škola působí ve městě nebo v menší obci. Ve městech je nabídka kulturního vyžití mnohem větší, takže zájezd za kulturou není pro rodiče atraktivní. Rodiče žijící v menších obcích, však takovou nabídku vítají. Motivací rodičů participovat na mimoškolních akcích školy může být i jejich vlastní vyplnění volného času (matky na mateřské dovolené).

Pokud je na škole založeno hudební těleso, orchestr nebo pěvecký sbor, nabízí se možnost několika denních hudebních soustředění mimo školu, na které se žáci těší. Zde vznikají mezi dětmi nová přátelství, vyhlazují se vztahy v učitelském sboru. Ideál je pokud se těchto setkání mohou zúčastnit všichni učitelé. V případě základních uměleckých škol je to reálné, neboť např. v orchestru, má každý učitel svého žáka. Mohou vzájemně spolupracovat nejen žáci, ale i učitelé mezi sebou. Skutečnost, že každý z nich má podíl na společném úspěchu „nabíjí“ účastníky a motivuje je jít dál.

Jsou zde však i určitá rizika spojená s kázní nebo případnými úrazy. Je proto výhodné a škola o to velmi stojí, přizvat na takové akce rodiče, případně celé rodiny. Velká část odpovědnosti zůstává na škole a pedagogickém doprovodu, rodiče mohou pomoci s realizací náplně volného času, dohledem apod. Někteří rodiče se rádi takových akcí zúčastňují, jiní využívají příležitosti, prožít víkend bez dětí. Otázkou je v jakém směru rodiče oslovit, jakou formu uplatnění jim nabídnout, aby se školou ve větším počtu spolupracovali.

Za partnery školy můžeme považovat i školské instituce, kterými jsou školské rady a třídní důvěrníci. Funkce třídního důvěrníka v základní umělecké škole nemá opodstatnění, jelikož výuka probíhá z devadesáti procent individuálně. Pro základní uměleckou školu může být efektivní „Konzultační hodina pro rodiče“, kde mohou rodiče s učiteli individuálně konzultovat připravenost a prospěch žáka. Učitelé mohou využít příležitosti a požádat rodiče o zapojení do konkrétních akcí školy, které se aktuálně připravují. Jsou známy příklady dobré praxe, kde se konzultační hodina pro rodiče stala pravidelným neformálním setkáváním rodičů s učiteli. Výsledkem je ochota rodičů se ve větší míře pro školu angažovat, neboť mají pocit, že jsou škole rovnocennými partnery.

3.3 Školská rada v základních školách a v základních uměleckých školách

Pro utváření cílevědomého a systematického výchovného působení je důležitý přátelský a upřímný vztah mezi učitelem a rodiči, především jejich vzájemné porozumění, respekt a úcta. Tyto faktory se totiž významně odráží v chování a postojích dítěte, které vnímá právě prostřednictvím rodičů vzájemnou atmosféru.⁴⁶

Rodiče mají možnost ovlivňovat vzdělávání svého dítěte přímo prostřednictvím učitele, ale také mají možnost spolurozhodovat o vzdělávacích koncepcích ve škole prostřednictvím svého členství ve Školské radě. Školská rada je v českém prostředí novým prvkem, o jejíž možné existenci a reálné podobě se však v ČR hovoří již od roku 1990. Postupně se tříbila a tříbí nejen definitivní podoba a akčnost, ale i pojmenování tohoto orgánu (napřed rada školy, posléze školská rada).⁴⁷

---

⁴⁶ PRÁŠILOVÁ, M. *Vybrané kapitoly ze školského managementu pro pedagogické pracovníky*. 1. vyd. Olomouc : Univerzita Palackého, 2006. s. 51. ISBN 80-244-1415-5.

⁴⁷ PRÁŠILOVÁ, M. *Vybrané kapitoly ze školského managementu pro pedagogické pracovníky*. 1. vyd. Olomouc : Univerzita Palackého, 2006. s. 51. ISBN 80-244-1415-5.

Zákon č. 561/2004 Sb., § 167 a 168 přinesl povinnost zřizovat při základních, středních, a vyšších odborných školách školskou radu. Je to orgán školy, umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům a studentům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. Funkční období školské rady je tříleté a schází se minimálně dvakrát do roka k projednání stanoveného programu.⁴⁸

Povinnost ustanovení školské rady pro ZŠ vyplývá ze zákona, ale základní umělecké školy tuto povinnost zatím nemají.

Školská rada a její pravomoc

- Vyjadřuje se k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování,
- schvaluje výroční zprávu o činnosti školy,
- schvaluje školní řád, ve středních a vyšších odborných školách stipendijní řád, a navrhuje jejich změny,
- schvaluje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků v základních a středních školách,
- podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy,
- projednává návrh rozpočtu právnické osoby na další rok, vyjadřuje se k rozboru hospodaření a navrhuje opatření ke zlepšení hospodaření,
- projednává inspekční zprávy České školní inspekce,
- podává podněty a oznámení řediteli školy, zřizovateli, orgánům vykonávajícím státní správu ve školství a dalším orgánům státní správy,⁴⁹

Školská rada s velkým zastoupením rodičů, má značný vliv na chod školy. Mimo uvedených bodů, které jsou povinností rady školy, může působit i v jiných činnostech, které se týkají školních i mimoškolních aktivit, Touto cestou je možné získat finanční prostředky na jejich realizaci.

---

⁴⁸ PRÁŠILOVÁ, M. *Vybrané kapitoly ze školského managementu pro pedagogické pracovníky*. 1. vyd. Olomouc : Univerzita Palackého, 2006. s. 51. ISBN 80-244-1415-5.

⁴⁹ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

V základních uměleckých školách školské rady fungují spíše jako sdružení rodičů a přátel školy. Tato seskupení přetrvávají hlavně na základních uměleckých školách s mnoholetou tradicí z dřívější doby. Nově vzniklé základní umělecké školy převážně soukromé, takové instituce zřízeny nemají. Sdružení rodičů a přátel školy v základních uměleckých školách má odjakživa své opodstatnění ve vytváření jakési spojnice s veřejností.

3.4 Rodiče žáků základní umělecké školy jako veřejnost – občané

Jedním z jasných požadavků na moderní školy je otevřenost vnějššímu prostředí. Školy jsou stále nuceny reagovat na mnoho různých podnětů i tlaků zvenčí, snažit se reflektovat zájmy řady skupin a jednotlivců (vedle toho, že by také měly přicházet s vlastními náměty nebo iniciativou). Škola totiž není účelem sama o sobě, jako např. sportovní klub nebo diskusní kroužek, i když mnoho aktivit a prožitků žáků tak lze vnímat. Je vedena k odpovědnosti vůči žákům, s nimiž pracuje, i vůči těm, kteří jí tuto práci v určitém smyslu zadali. Školy jsou tak z tohoto hlediska svým charakterem instrumentální. Jejich hlavním úkolem je využívat přidělené zdroje pro pedagogickou službu určité skupině veřejnosti.⁵⁰

Škola také usiluje o zavádění pravidelných aktivit, které mají prezentovat výsledky práce školy a také přivést veřejnost do školy. Z hlediska zaměření akce lze patrně rozlišit dvě skupiny navenek orientovaných aktivit školy. První tvoří kulturní akce s cílem prezentovat práci školy, například divadla, akademie a výstavy prací žáků probíhající v budově školy. Druhou jsou pravidelné akce (rituály) spojené se životem školy jako např. pasování prvňáčků, přijetí vynikajících žáků u starosty obce apod.⁵¹

V dlouhodobém programu rozvoje školy je pod heslem „Přitažlivost“ uváděna také přitažlivost pro rodiče - škola „dobře vzdělává a pomáhá jim vychovávat jejich děti“. Ve zmíněném dokumentu je dále explicitně formulována spolupráce školy s jejím okolím ve smyslu „získávání finančních prostředků nebo věcných darů od sponzorů“.⁵²

---

⁵⁰ POL, M. *Škola v proměnách*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2009. s. 19. ISBN 978-80-210-4499-9.

⁵¹ POL, M. HLOUŠKOVÁ, L. NOVOTNÝ, P. ZOUNEK, J. *Kultura školy*. 1. vyd. Brno : Masarykova Univerzita, 2006. s. 100. ISBN 80-210-3746-6.

⁵² POL, M. HLOUŠKOVÁ, L. NOVOTNÝ, P. ZOUNEK, J. *Kultura školy*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2006. s. 98. ISBN 80-210-3746-6.

Vztahy s veřejností (Public relations – PR) jsou formou komunikace, jejímž hlavním cílem je vytváření příznivých představ, které na veřejnosti škola, popř. její vzdělávací program, bude mít. Hlavním úkolem PR je formovat, udržovat nebo změnit existující postoje veřejnosti ke škole. Splnění tohoto úkolu není jednorázovou akcí, ale dlouhodobým procesem. Aby tento proces byl efektivní, je třeba, aby si vedení školy uvědomilo, kdo tvoří cílovou skupinu aktivit PR. Je samozřejmé, že škola usiluje o dobré jméno celé veřejnosti. Limitující finanční a personální podmínky si však vyžadují definovat cílovou skupinu, která má ke škole nejbližší vztah. Touto skupinou jsou především její žáci a studenti, rodiče, zaměstnanci, podniky zaměstnávající praktikanty nebo absolventy školy, ze kterých žáci přicházejí a na které se absolventi hlásí k dalšímu studiu, místní komunita, sponzoři. Pokud ztratí škola u některé z těchto cílových skupin dobré renomé, dostává se do problémů. Studenti ztrácejí zájem o její nabídku, sponzoři se vytrácejí, podniky ztrácejí zájem o spolupráci a o absolventy, zájem škol vyššího vzdělávacího stupně o případnou spolupráci o i absolventy klesá. Tyto cílové skupiny jsou vzájemně propojeny a navzájem se silně ovlivňují. Spokojenost studentů se školou se přenáší na jejich rodiče, jejich přátele a známé. To vytváří příznivé předpoklady pro růst zájemců o služby školy v příštích letech.⁵³

Pokud zůstaneme v rovině vztahů rodiče a škola můžeme konstatovat, že pokud má škola dobré jméno, stává se zapojení rodičů do jisté míry jejich prestižní záležitostí, neboť se veřejnost dozví, že také oni mají na její prosperitě určitý podíl.

Řídit a spravovat školy není snadné. Šance na dosahování rovnováhy mezi zájmy všech skupin aktérů ve škole, mezi vnitřním a vnějším světem školy, mezi tlakem na turbulenci a potřebou stability školního života mají ti, kteří najdou a budou schopni řídit to, co je pro rozvoj školy klíčové;⁵⁴

---

⁵³ SVĚTLÍK, J. *Marketingové řízení školy*. 1. vyd. Praha : ASPI a. s., 2006. s. 217 – 219. ISBN 80-7357-176-5.

⁵⁴ POL, M. HLOUŠKOVÁ, L. NOVOTNÝ, P. ZOUNEK, J. *Kultura školy*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2006. s. 5, ISBN 80-210-3746-6.

4 Shrnutí teoretické části, která navazuje na praktickou část

Práce je rozdělena do tří kapitol. První kapitola je zaměřena na rodinu, rodičovství a její zákonitosti, které ovlivňují život dítěte ve všech směrech a podepisují se velkou měrou na utváření jeho osobnosti. Zmiňuji aspekty rodičovství zahrnující fyzickou péči, sociální, emocionální, a finanční podporu. Představuji školu ve dvou pohledech. Jako instituci, která musí respektovat nastavená pravidla a jako organizaci, která může formulovat dlouhodobou představu svého rozvoje, přizpůsobovat svou strukturu okolnostem a komunikovat s vnějším prostředím.

V druhé kapitole se zaměřuji na základní umělecké školství, které je zařazeno v našem systému škol mezi základní vzdělávání, což je ve světě raritou. Na rozdíl od základního školství je vzdělávání v základní umělecké škole zpoplatněno úplatou za vzdělání. Umělecké školství má charakter dlouhodobého, systematického a komplexního studia, které rozvíjí a kultivuje umělecký talent nadaných zájemců o studium. Jeho cíle spočívají v utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, kultivaci jejich osobnosti a poskytnutí základního vzdělání ve zvoleném oboru. Pokud mají žáci výjimečný talent, připravují se po odborné stránce na další studium na střední či vysoké škole uměleckého nebo pedagogického směru. Škola motivuje žáky k učení vytvářením příznivého sociálního, emocionálního a pracovního klimatu. Základní umělecká škola má také zájem spolupracovat s rodiči žáků ve výchovném a pedagogickém procesu i oblasti mimoškolních aktivit školy. Zdůrazňuji, že vzdělávání v základní umělecké škole je dobrovolné, není však volnočasovou aktivitou, i když někteří rodiče, takovou činnost chápou jako smysluplné trávení volného času svých nadaných dětí.

Aby, studium v základní umělecké škole přineslo dítěti očekávaný úspěch je nezbytné, podřídit mu určitou část svého volna, plnit povinnosti, které studium ukládá.

Ve třetí kapitole se již zcela věnuji rodičům, kteří vystupují vůči škole ve třech základních rolích jako zákazníci, partneři a jako veřejnost - občané. Rodič, jako zákonný zástupce, dítě zastupuje ve všech právních úkonech (podání přihlášky, uhrazení úplaty za vzdělávání apod.) Z pozice zákazníka má rodič právo zajímat se o kvalitu poskytované služby. Rodiče mohou také vystupovat vůči základní umělecké škole v roli partnerů edukačního procesu, ale i v zájmových a mimoškolních aktivitách školy. Uvádím konkrétní příklady partnerství, které ovlivňují vzájemné vztahy učitelů, žáků i jejich rodin. Za partnery školy je možno považovat i školské instituce jako je Školská rada. Pokud je v této instituci velké procento zastoupení rodičů, má velký vliv i na chod školy.

Školská rada může škole pomoci v různých školních i mimoškolních činnostech a touto cestou získat finanční prostředky na další aktivity dětí. Rodiče se zapojují do aktivit školy i jako veřejnost, jako občané města svou účastí na veřejných vystoupeních, společenských akcích.

Stěžejním tématem teoretické části bakalářské práce byla spolupráce rodičů a základní umělecké školy. Byly zde shromážděny názory odborníků, doplněné o zkušenosti a poznatky z mé pedagogické praxe. Zjistil jsem několik zajímavých poznatků, týkajících se zapojení rodičů do edukačního procesu a mimoškolních aktivit, které budou předmětem dotazníkového průzkumu. Cílem je ověřit zájem rodičů o navrhované oblasti spolupráce.

Výstupem z dotazníkového průzkumu bude návrh opatření, který bude sloužit výhradně k potřebám Soukromé základní umělecké školy D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně.

Jelikož je průzkum zaměřen na aktivizaci rodičů žáků Soukromé základní umělecké školy, považujeme za důležité krátce představit její historii.

4.1 Historie Soukromé základní umělecké školy D-MUSIC s.r.o. Kroměříž a pobočka Chropyně

Soukromá základní umělecká škola D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, vznikla v roce 1995. V té době, působila pouze v Kroměříži, kde je nyní sídlo kmenové školy. Naší strategií bylo a je přiblížit hudební vzdělání dětem v okolních městech a obcích. V současné době má škola 5 poboček s pedagogickým obsazením 30 učitelů splňujících odborné vzdělání. Naším posláním je vzdělávat děti a mládež od 5 do 26 let v hudebním a tanečním oboru.

Pobočka v Chropyni, vznikla v září 1998. V té době, výuku navštěvovalo 12 dětí. Během tří let stoupl počet žáků z 12 na 40, což vyžadovalo navýšení počtu učitelů. Také vznikl požadavek na funkci vedoucího pobočky, neboť více žáků a učitelů sebou neslo zvýšené nároky na organizaci pobočky školy.

V té době jsem byl jako zakládající učitel jmenován do funkce vedoucího pobočky. Připravil jsem strategii rozvoje, kde základními kameny byla kvalita výuky, rozšíření nabídky, propagace a prezentace školy. Mladý perspektivní pedagogický sbor, který se mi podařilo složit, měl vůli, společné nadšení a dostatek prostoru k uskutečnění naší vize.

Propagace a prezentace školy byla věcí všech učitelů potažmo žáků školy. Zahrnovala účast na příležitostných akcích pro veřejnost, kterou jsme v pozdějších letech rozšířili na výchovné koncerty pro žáky mateřské a základní školy. V posledních dvou letech spolupracujeme s mateřským centrem Sluníčko, kde realizujeme základy hry na zobcovou flétnu a zpívání. V podstatě si tak připravujeme potencionální zákazníky naší školy.

Nepodcenili jsme, ani prezentaci v místním periodiku Zpravodaj města Chropyně, distribuovaného měsíčně městem Chropyně bezplatně do každé domácnosti. Zvali jsme důsledně rodiče i veřejnost k návštěvě našich vystoupení pozvánkami, plakáty i místním rozhlasem. Naším cílem bylo každý měsíc akce a následná její prezentace v místním tisku. Tato strategie byla účinná, ale náročná na synergii pedagogického sboru, žáků, i jejich rodičů, které nemohu opomenout. Motorem pro nás také byla silná konkurence ze strany státní základní umělecké školy, která ve městě působí. Naší strategií bylo zjistit mezery na trhu, jinými slovy soustředit se na výuku hudebních oborů, které státní základní umělecká škola nenabízela.

Rozšířili jsme výuku na žesťové, dřevěné a smyčcové nástroje, dále vyučujeme zpěv a moderní tanec. Do vyučování jsme zařadili zábavné metody, zejména do výuky hudební nauky, která je odedávna u dětí méně oblíbená. Hudební repertoár na veřejná vystoupení byl vybírán přiměřeně věku dětí s ohledem na skladby, které děti baví.

Naše pobočka se za uplynulá léta rozrostla několikanásobně, pozvedla svou úroveň a má práce se mi postupně stala koníčkem. V současné době pobočku v Chropyni navštěvuje 110 žáků, pedagogický sbor čítá 11 učitelů v hudebním a tanečním oboru. Založili jsme pěvecký sbor a školní dechový orchestr. Jezdíme za kulturou do divadla na opery, balet apod. Uskutečnili jsme vícedenní hudební soustředění pro žáky školního dechového orchestru, jehož cílem nebylo jen nacvičení společné interpretace připravených skladeb, ale i navázání vzájemných kamarádských vztahů mezi dětmi v mimoškolním prostředí. Proto byly součástí soustředění i volnočasové hry, soutěže, vycházky do přírody, ale i dohled učitelů na chování žáků na veřejnosti i vzájemně k sobě.

Letos již po třetí pořádáme v listopadu „Společenský večer“ pro rodiče a veřejnost, kde v průvodním programu vystupují žáci naší školy. Konec školního roku uzavíráme tradičně akcí „Hurá na prázdniny“, kde mají děti naposledy ve školním roce možnost vystoupit pro své rodiče a sourozence.

Nechceme ale jak se říká „usnout na vavřínech“, chceme jít dál. Cílem našeho dalšího snažení je prohloubit spolupráci s rodinami našich žáků.

K realizovanému průzkumu byly stanoveny dvě základní oblasti spolupráce, na které bude zaměřeno dotazníkové šetření.

Komunikace

- Zavedení informačních schůzek (informace o prospěchu žáka, informace o připravovaných akcích školy)
- Zavedení ukázkových hodin výuky (jak se s dětmi v hodinách pracuje, jak s dětmi doma pracovat)
- Založení a zvolení Rady školy nebo jiné rodičovské struktury ve škole

Aktivní účast rodičů

- Aktivní hráč ve školním orchestru
- Doprava dětí na školní a mimoškolní akce
- Doprovod a dohled nad dětmi
- Účast na hudebních soustředěních dětí mimo školu
- Účast na společenských akcích pořádaných pro rodiče a veřejnost

PRAKTICKÁ ČÁST

Teoretický vstup do praktické části – zhodnocení aktuálního stavu řešené problematiky

Spolupráce rodiny a školy je tématem mnoha absolventských prací na vysokých školách. Jednou z mnoha je i bakalářská práce Valáškové na téma „Spolupráce rodiny a školy“ obhájené v roce 2009 na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, jejíž součástí byl i dotazníkový výzkum na dvou základních školách a jedné základní umělecké škole v regionu Zlín. Za respondenty byli vybráni rodiče dětí a škola, kterou dítě navštěvuje. Autorka zvolila dva dotazníky s podobnými položkami pro rodiče a školy. Středem zájmu byla oblast rodičovských rolí ve vztahu ke škole, rodiče jako přímí účastníci vzdělávacího procesu ve škole, komunikace mezi rodinou a školou, aktivity školy a zapojování rodičů do mimoškolních aktivit školy.⁵⁵

Má bakalářská práce se v teoretické části zabývá podobnými oblastmi spolupráce rodičů a školy. Empirická část je však zaměřena na chropynskou pobočku Soukromé základní umělecké školy D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, kde předpokládáme rezervy hlavně v komunikaci, neboť v základních uměleckých školách nejsou povinné rodičovské schůzky s třídním učitelem. Škola má také zájem na rozšíření aktivní účasti rodičů na společenských akcích školy. Hledá oblasti, které by rodiče ke spolupráci přivedly. Pro porovnání současného stavu spolupráce rodiny a školy v pobočce Chropyně, byla vybrána Soukromá základní umělecká škola D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, která je srovnatelná počtem žáků s pobočkou Chropyně. Dále se nabízí příležitost porovnat spolupráci rodičů a školy v okresním a v menším městě jak to provedla ve svém výzkumném šetření Valášková. Také bude zajímavé porovnat zjištění Valáškové v oblastech, které jsou předmětem zjišťování také mého průzkumu v oblasti spolupráce rodičů se školou.

---

⁵⁵ VALÁŠKOVÁ, E. *Spolupráce rodina a škola* [Online] 14. květen. 2009 [Citace: 22. únor 2011]. http://theses.cz/id/moglye/downloadPraceContent_adipIdno_11264.pdf

5 Volba metodologie průzkumu

Výzkumná metoda je všeobecný název pro proceduru, kterou se provádí výzkum. Nejčastěji používané metody jsou pozorování, škálování, dotazníková metoda a řízený rozhovor. Volba metody a nástroje průzkumu je přímo podmíněna cílem práce. Je třeba zvážit organizační a technické podmínky průzkumu a stanovit kritéria. Pro volby metody je rozhodující validita výzkumného nástroje (tedy jeho schopnost zjistit to, co nástroj zjistit má a reliabilita nástroje – tedy jeho přesnost a spolehlivost).⁵⁶

Naše práce je zaměřena na hledání a přítomnost vybraných jevů. Nehledáme relace ani kauzality, z toho důvodu bude praktická část nazývána průzkumem. Nejdříve jsme stanovili cíl průzkumu, výzkumný problém a výzkumné položky, pomocí kterých budu zjišťovat v jakých oblastech, by bylo možné rozvíjet spolupráci mezi Soukromou základní uměleckou školou D-MUSIC s.r.o., pobočka Chropyně a rodiči. Důležité je také zvolit správnou metodu pro účely průzkumu.

5.1 Výzkumné metody – charakteristika metody sběru dat

K dosažení stanoveného cíle průzkumu jsem zvolil průzkum dotazníkovou metodou, která nejlépe vyhovuje organizačním i technickým podmínkám.

Dotazník je velmi frekventovanou metodou získávání dat v pedagogickém výzkumu. Gavora (2000) vymezuje dotazník jako „způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí“. Umožňuje získání údajů od velkého množství respondentů v poměrně krátké době, respondenti jsou anonymní.⁵⁷

Dotazník je určen rodičům žáků Soukromé základní umělecké školy D-MUSIC s.r.o. Kroměříž a rodičům žáků pobočky Chropyně. Vstupní část dotazníku informuje respondenty, jaký cíl dotazník sleduje a vysvětlivky k jeho vyplnění.

---

⁵⁶ ZACHARIÁŠOVÁ, M. a kol. *Jak psát absolventskou práci*. Čelákovice : VOŠ Mills, s.r.o. 2011. [Online] www.mills.cz/assets/temata-AP/METODIKA-K-AP.pdf

⁵⁷ CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. Praha : Grada Publishing a.s., 2007. s. 163. ISBN 978-80-247-1369-4.

Dotazník je složen ze tří oddílů, z nichž první oddíl se týká spolupráce rodiny a školy, druhý oddíl dává respondentům prostor k osobním názorům týkajících se spolupráce rodiny a školy a třetí oddíl je zaměřen na demografické údaje o respondentech.

Respondentům jsou v dotazníku pokládány uzavřené položky, kde mohou z předem připravených možností vybrat tu, které nejvíce odpovídá jejich názoru a položky otevřené, které umožňují sdělit vlastní názor k dané problematice.⁵⁸

Průzkum by měl prokázat, na jaké úrovni je současná spolupráce rodičů a Soukromé základní umělecké školy D-MUSIC s.r.o. Kroměříž a pobočka Chropyně a o jaké možnosti spolupráce konkrétně mají rodiče zájem. Zaměřuji se na konkrétní nabídky spolupráce v oblastech pedagogického procesu, ale i v mimoškolních aktivitách.

5.1.1 Výzkumné položky dotazníku

Místo termínu položka se často používá termín otázka. Označení položka je obecnější, protože některé položky nemusí mít formu otázky, nýbrž např. formu příkazu (např. „Vyberte tvrzení, se kterým souhlasíte“). Položky dotazníku lze třídit podle různých kritérií, z nichž nejčastěji se uvádějí: cíl, pro který je položka určena, forma požadované odpovědi a obsah, který položka zjišťuje. Z hlediska cíle, pro který je položka určena lze rozlišovat položky obsahové (výsledkové) a položky funkcionální. Obsahové položky zjišťují údaje, které jsou nutné pro splnění výzkumného záměru, funkcionální položky mají optimalizovat průběh dotazování. Mezi funkcionální položky řadíme tzv. kontaktní položky (slouží k vytvoření náležitého kontaktu mezi respondentem a výzkumníkem), položky funkcionálně psychologické (slouží k odstranění nežádoucího napětí u respondenta), filtrační (užívají se při zkoumání problémů, které se netýkají celého souboru zkoumaných jedinců) a kontrolní (mají za úkol prověřit věrohodnost zjišťovaných údajů).⁵⁹

---

⁵⁸ CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. Praha : Grada Publishing a.s., 2007. s. 165-166. ISBN 978-80-247-1369-4.

⁵⁹ CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. Praha : Grada Publishing a.s., 2007. s. 164. ISBN 978-80-247-1369-4.

Studiem příslušné literatury a prací na teoretické části, jsme narazili na problém: „Jaké oblasti spolupráce, by měla škola rodičům nabídnout, aby se zvýšil jejich zájem o spolupráci?“

Ke stanovenému výzkumnému problému (hlavní výzkumná otázka) jsem formuloval dílčí položky dotazníku, které jsou zaměřeny na rodičovské role ve vztahu ke škole, možnosti rodičů účastnit se pedagogického procesu a položky týkající se vzájemné komunikace rodičů a školy.

Hlavní výzkumná (průzkumná) položka dotazníku

Průzkum mezi rodiči Soukromé základní umělecké školy D-MUSIC s.r.o. Kroměříž a pobočka Chropyně a navrhnutí nových oblastí pro spolupráci rodina a škola na pobočce v Chropyni.

Průzkumné položky dotazníku:

- Jaký je zájem rodičů o školu?
- Jsou rodiče aktéry pedagogické práce školy?
- Jakých aktivit školy se rodiče účastní?
- Jakým způsobem se rodiče zapojují do aktivit školy?
- O jakou formu spolupráce se školou mají rodiče zájem?
- Uvítali by rodiče ustanovení Rady školy?
- Mají rodiče zájem o účast na pedagogickém procesu?

5.2 Cíl průzkumu

Cílem praktické části je prostřednictvím dotazníkového průzkumu nalézt další možnosti vzájemné spolupráce, které by reflektovaly oblasti zájmu rodičů o spolupráci se základní uměleckou školou. V dotazníkovém průzkumu budou osloveni rodiče žáků Soukromé základní umělecké školy D-MUSIC s.r.o. Kroměříž a pobočka Chropyně.

Výstupem bakalářské práce je návrh opatření (okruhů), které by oslovilo a přivedlo ke spolupráci se Soukromou základní uměleckou školou D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně větší počet rodičů než dosud.

5.2.1 Struktura průzkumného vzorku a jeho výběr

Aby byl vzorek respondentů objektivní, volili jsme formu záměrného (kvótního) výběru. Tento výběr je jeden z mnoha a značí jistou objektivitu výběru, neboť zde o výběru jistého prvku nerozhoduje náhoda, ale úsudek výzkumníka, který řeší určitý konkrétní problém.⁶⁰

Z celkového počtu 500 rodičů žáků SZUŠ D-MUSIC s.r.o. Kroměříž a jejich poboček bylo vybráno 100 respondentů ze Soukromé základní umělecké školy D-MUSIC s.r.o. Kroměříž a 100 respondentů z pobočky Chropyně. Soukromá základní umělecká škola D-MUSIC s.r.o. Kroměříž a pobočka Chropyně byly vybrány z důvodu možného vzájemného porovnání, jelikož pobočka Chropyně je největší pobočkou školy, sídlí v malém městě a počtem žáků je srovnatelná s kmenovou školou sídlící v Kroměříži.

5.2.2 Předvýzkum

Pěti respondentům (rodičům žáků) ze Soukromé základní umělecké školy D-MUSIC s.r.o. pobočka Chropyně byl administrován dotazník a na základě jeho vyplnění byly respondenti dotazováni, zda neměli problém s vyplněním některých položek a zda všemu porozuměli. Respondenti hodnotili dotazník za vyhovující až na položku č. 12., kde nepochopili způsob hodnocení této položky a měli s vyplněním problém. Tato položka jim zabrala třetinu poskytnutého času pro vyplnění, proto bylo nutné přepracovat formulaci a zjednodušit vyplnění položky. Po přepracování a vyhodnocení bylo zjištěno, že byl problém odstraněn.

5.2.3 Průběh průzkumu

Dotazníky byly rodičům administrovány prostřednictvím žáků ve vyučovací hodině. Na vyplnění dotazníku byla poskytnuta lhůta 5 pracovních dnů. Rodiče měli možnost vyplněný dotazník odevzdat sami, nebo prostřednictvím svých dětí do schránky důvěry, umístěné na chodbě školy jak v Kroměříži, tak v Chropyni.

---

⁶⁰ CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. Praha : Grada Publishing a.s., 2007. s. 22. ISBN 978-80-247-1369-4.

6 Vyhodnocení průzkumu

V úvodu byla vyhodnocena návratnost administrovaných dotazníků, v Soukromé základní umělecké škole D-MUSIC s.r.o. Kroměříž (dále jen SZUŠ Kroměříž) a její pobočce Chropyně (dále jen pobočka Chropyně). Tak byla zjištěna relevantní hodnota, považována v průzkumu za hodnotu 100 %, od které se odvíjelo vyhodnocování jednotlivých položek. Dále bylo zjišťováno, jaký zájem projeví rodiče SZUŠ Kroměříž a pobočky Chropyně o dotazníkový průzkum týkající se školy, kterou jejich dítě navštěvuje.

Tabulka č. 1 : Návratnost dotazníků a zájem o průzkum ze strany rodičů dětí.

Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.	Pobočka Chropyně	Pobočka Kroměříž
Počet administrovaných dotazníků	100	100
Počet vrácených dotazníků	95 = 95 %	84 = 84 %
Celkový počet vrácených dotazníků, považovaných za hodnotu 100%	95 = 100 %	84 = 100 %

Rodičům pobočky Chropyně bylo administrováno 100 kusů dotazníků a rodičům SZUŠ Kroměříž bylo administrováno také 100 kusů dotazníků. Rodiče pobočky Chropyně vyplnili a vrátili 95 ks dotazníků, což odpovídá 95 % a rodiče SZUŠ Kroměříž vyplnili a vrátili 84 ks dotazníků, což odpovídá 84 %.

Ve vyhodnocování následujících položek dotazníku bylo vycházeno z počtu skutečně odevzdaných dotazníků, které byly považovány, za hodnotu 100 % tzn. pobočka Chropyně 95 ks dotazníků a SZUŠ Kroměříž 84 ks dotazníků.

Zájem o dotazníkový průzkum byl ze strany rodičů na obou školách velký. Když porovnáme zájem na obou školách, tak rodiče pobočky v Chropyni projeví o 11 % vyšší zájem, oproti rodičům SZUŠ Kroměříž.

První oddíl dotazníku: Rodiče jako aktéři pedagogické práce SZUŠ D-MUSIC s.r.o., Kroměříž a pobočka Chropyně.

Položka č. 1 : oddíl č. 1 - Podle jakých kritérií jste vybírali ZUŠ pro Vaše dítě?

Tabulka č. 1 : oddíl č. 1 Kritéria, ovlivňující rodiče ve výběru ZUŠ.

Podle jakých kritérií jste vybírali ZUŠ pro Vaše dítě?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Škola je blízko našeho domova	23	24,21 %	31	36,90 %
b	Škola nabízí zajímavý program	52	54,73 %	35	41,66 %
c	Školu nám doporučili příbuzní, známí	20	21,06 %	18	21,42 %

Z celkového počtu 95 rodičů 23 rodičů uvedlo, že kritériem při výběru školy byla odpověď a) Škola blízko domova, což činí 24,21 %, 52 rodičů uvedlo možnost b) Škola nabízí zajímavý program tj. 54,73 % a 20 rodičů vybralo možnost c) Školu doporučili příbuzní tj. 21,06 %.

Odpověď na položku č. 1 : oddílu č. 1

Bylo zjištěno, že více jak polovina rodičů upřednostňuje při výběru školy pro své dítě program, který škola nabízí, následuje kritérium umístění školy blízko domova. Až na třetím místě rodiče vybrali možnost, že dali na doporučení příbuzných a známých. Tím také bylo ověřeno, že rozhodnutí vedení školy rozšířit nabídku vyučovaných oborů mělo vliv na získání nových žáků.

Položka č. 2 : oddíl č. 1 - Jste pravidelně informováni o aktivitách školy, kterou navštěvuje Vaše dítě?

Tabulka č. 2 : oddíl č. 1 Informovanost rodičů o aktivitách školy.

Jste pravidelně informováni o aktivitách školy, kterou navštěvuje Vaše dítě?		Respondenti – rodiče SZUS D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Ano, stále.	56	58,94 %	52	61,90 %
b	Ano, často.	34	35,78 %	28	33,33 %
c	Ano, občas.	5	5,26 %	4	4,76 %
d	Ne.	0	0 %	0	0 %

Z celkového počtu 95 rodičů z pobočky Chropyně uvedlo 56 (58,94 %), že jsou stále informováni o aktivitách školy, 34 (35,78 %) rodičů uvedlo, že jsou často informováni o aktivitách školy a pouze 5 (5,26 %) rodičů uvedlo, že jsou občas informováni o aktivitách školy. Možnost d) nevybral žádný z rodičů.

Z celkového počtu 85 rodičů SZUŠ Kroměříž uvedlo 52 (61,90 %), že jsou stále informováni o aktivitách školy, 28 (33,33 %) rodičů uvedlo, že jsou často informováni o aktivitách školy a pouze 4 (4,76 %) rodičů uvedlo, že jsou informováni občas o aktivitách školy. Možnost d) nevybral žádný z rodičů.

Odpověď na položku č. 2 : oddílu č. 1

Rodiče jsou dostatečně informováni o aktivitách školy, pouze malé procento uvádí, občasnou informovanost, což svědčí o tom, že škola používá efektivní metody informování rodičů. Mohlo se stát, že některé děti pozvánky rodičům doma nepředali a z toho důvodu rodiče označili možnost c), že jsou informováni o aktivitách školy pouze občas.

Položka č. 3 : oddíl č. 1 - Víte, kde naleznete informace o škole?**Tabulka č. 3 : oddíl č. 1 Dostupnost informací o škole.**

Víte, kde naleznete informace o škole, kterou navštěvuje Vaše dítě?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Ano.	86	90,53 %	80	95,23 %
b	Ne.	3	3,15 %	4	4,76 %
c	Nevím.	6	6,31 %	2	2,38 %

Z celkového počtu 95 rodičů z pobočky Chropyně uvedlo 86 (90,53 %), že mají povědomí o tom, kde nalézt informace o škole, pouze 3 (3,15 %) uvádí, že neví kde nalézt informace o škole a 6 rodičů uvedlo, že neví tj. 6,31 %.

Z celkového počtu 85 rodičů SZUŠ Kroměříž uvedlo 80 (95,23 %), že mají povědomí o tom, kde nalézt informace o škole, pouze 4 (4,76 %) uvádí, že neví kde nalézt informace o škole a 2 rodiče uvedli, že neví tj. 2,38 %.

Odpověď na položku č. 3 : oddílu č. 1

Převážná většina rodičů ví, kde nalézt informace o škole? Pouze malé procento (9,46%) uvedlo, že ne, nebo neví. Informace o škole jsou dostupné velkému okruhu zájemců, takže i propagace školy je na dobré úrovni.

Položka č. 4 : oddíl č. 1 - Mluvíte se svým dítětem o škole doma?**Tabulka č. 4 : oddíl č. 1 Komunikace rodičů s dítětem o škole.**

Mluvíte se svým dítětem doma o škole?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Ano, stále.	40	42,10 %	38	45,23 %
b	Ano, často.	44	46,31 %	42	50,00 %
c	Ano, občas.	11	11,58 %	4	4,76 %
d	Ne.	0	0 %	0	0 %

Z celkového počtu 95 rodičů z pobočky Chropyně odpovědělo 40 (42,10 %), že stále mluví se svým dítětem doma o škole, 44 (46,31 %) rodičů volilo možnost často a 11 (11,58 %) rodičů uvedlo občas ano. Odpověď ne nezvolil žádný z respondentů.

Z celkového počtu 85 rodičů SZUŠ Kroměříž odpovědělo 38 (45,23 %), že stále mluví se svým dítětem doma o škole, 42 (50,00 %) rodičů volilo možnost často a 4 (4,76 %) rodičů uvedlo občas ano. Odpověď ne nezvolil žádný z respondentů.

Odpověď na položku č. 4 : oddíl č. 1

Většina rodičů žáků z pobočky Chropyně 88,41 % i SZUŠ Kroměříž 95,23 % doma s dětmi hovoří o škole stále, nebo často, což svědčí o tom, že rodiče zajímá dění ve škole. Žádný z rodičů neuvedl, že s dětmi doma o škole nehovoří.

Položka č. 5 : oddíl č. 1 - Hrajete na nějaký hudební nástroj?

Tabulka č. 5 : oddíl č. 1 Počet rodičů s hudebním vzděláním.

Hrajete na nějaký hudební nástroj?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Ano.	25	26,31 %	12	14,28 %
b	Ne.	39	41,05 %	45	53,57 %
c	Ano, občas.	3	3,15 %	5	5,95 %
d	Dříve ano, ale v současné době ne.	28	29,47 %	22	26,19 %

Z celkového počtu 95 rodičů z pobočky Chropyně 25 (26,31 %) uvedlo, že hraje na hudební nástroj, tři rodiče (3,15 %) uvedli, že hrají občas, 28 rodičů uvedlo, že dříve ano, ale v současné době ne. 39 (41,05 %) rodičů uvedlo, že nehraje na hudební nástroj.

Z celkového počtu 85 rodičů SZUŠ Kroměříž (14,28 %) uvedlo, že hraje na hudební nástroj, pět rodičů (5,95 %) uvedlo, že hrají občas, 22 rodičů uvedlo, že dříve ano, ale v současné době ne, možnost b) vybralo (26,19 %) rodičů.

Odpověď na položku č. 5 : oddílu č. 1

Více jak polovina rodičů žáků pobočky Chropyně hraje, nebo dříve hrálo na hudební nástroj, což je 58,93 %. V Kroměříži, více jak polovina rodičů uvedla, že nehraje na hudební nástroj.(53,57 %), 46,42 % uvedlo, že ano, občas nebo dříve ano, ale v současné době ne.

Položka č. 6 : oddíl č. 1 - Měl (a) byste zájem hrát ve školním orchestru?

Tabulka č. 6 : oddíl č. 1 Zájem rodičů o účinkování ve školním orchestru.

Měl (a) byste zájem hrát ve školním orchestru?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Ano.	8	8,42 %	3	3,57 %
b	Příležitostně.	20	21,05 %	12	14,28 %
c	Ne.	67	70,52 %	69	82,14 %

Bylo zjištěno, že 8 (8,42 %) rodičů projevilo zájem hrát ve školním orchestru, dvacet rodičů (21,5 %) by se účastnilo příležitostně a 67 respondentů tj. 70,52 % nemá zájem hrát v orchestru.

Odpověď na položku č. 6 : oddílu č. 1

Touto a předcházející položkou bylo sledováno zjištění hudební gramotnosti rodičů a jejich zájem účinkovat ve školním dechovém orchestru. Převážná část rodičů, i když má hudební vzdělání, nemá zájem účinkovat ve školním dechovém orchestru. Zájem projevilo 28 rodičů, někteří pouze příležitostně (21,5 %). Bylo zjištěno, že o účinkování ve školním orchestru by mělo zájem 8 rodičů 20 rodičů tj. 29,47 % příležitostně, 67 respondentů nemělo zájem. V SZUŠ Kroměříž projevili zájem o účinkování ve školním orchestru pouze tři rodiče, 12 rodičů by si zahrálo pouze příležitostně a více jak polovina rodičů tuto možnost zamítla.

Položka č. 7 : oddíl č. 1 - Dohlížíte na domácí přípravu Vašeho dítěte do hodiny hudebního nástroje?

Tabulka č. 7 : oddíl č. 1 Dohled rodičů nad domácí přípravou dětí.

Dohlížíte na domácí přípravu Vašeho dítěte do hodiny hudebního nástroje?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Ano, stále.	24	25,26 %	23	27,38 %
b	Ano, často.	40	42,10 %	35	41,66 %
c	Ano, občas.	29	31,52 %	24	28,57 %
d	Ne.	6	6,31 %	2	2,38 %

Bylo zjištěno, že stále na domácí přípravu dítěte do hodiny hudebního nástroje dohlíží 24 rodičů z Chropyně tj. 25,26 %, 40 rodičů uvedlo, že dohlíží často tj. 42,10 %, 29 rodičů uvedlo, že dohlíží občas tj. 31,52 %. Na domácí přípravu dítěte nedohlíží 6 rodičů tj. 6,31 %.

V SZUŠ Kroměříž, je situace podobná, jen méně rodičů dohlíží na přípravu dítěte občas. Pouze dva rodiče uvedli, že na přípravu dětí do hodiny hudebního nástroje nedohlíží. Celkově bylo zjištěno, že velká část rodičů na přípravu dětí nějak dohlíží.

Odpověď na položku č. 7 : oddílu č. 1

Z průzkumu vyplývá, že převážná většina rodičů tj. 64 dohlíží na domácí přípravu svého dítěte do hudebního nástroje tj. 67,36 %, 31,52 % rodičů uvedlo, že dohlíží občas a pouze 6 rodičů na přípravu dítěte do hudebního nástroje nedohlíží.

Následují dvě položky, byly rovněž zaměřeny na domácí přípravu žáků. V položce č. 8. byla zjišťována četnost domácí přípravy a položkou č. 9. byla zjišťována délka domácí přípravy žáků na hudební nástroj.

Položka č. 8 : oddíl č. 1 - Věnuje se Vaše dítě domácí přípravě na hudební nástroj?

Tabulka č. 8 : oddíl č. 1 Četnost domácí přípravy dítěte na hudební nástroj.

Jak často se Vaše dítě věnuje domácí přípravě na hudební nástroj?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně		Kroměříž	
			%		%
a	Ano, 5x - 7x týdně.	23	24,21 %	21	25,00 %
b	Ano, 2x - 4x týdně.	60	63,15 %	44	52,38 %
c	Ano, 1x týdně.	10	10,52 %	17	20,23 %
d	Nevím, přicházím domů později.	2	2,10 %	2	2,38 %

Z tabulky je zřejmé, že rodiče žáků pobočky Chropyně z celkového počtu 95 respondentů volilo možnost a) 23 rodičů tj. 24,21 %, možnost b) 60 rodičů tj. 63,15 %, možnost c) 10 rodičů tj. 10,52 % a možnost d) 2 rodiče tj. 2,10 %.

Rodiče žáků SZUŠ Kroměříží volilo z celkového počtu 84 respondentů možnost a) 21 rodičů tj. 25,00 %, možnost b) 44 rodičů tj. 53,38 %, možnost c) 17 rodičů tj. 20,23 % a možnost d) 2 rodičů tj. 2,38 %.

Odpověď na položku č. 8 : oddílu č. 1

Rodiče žáků SZUŠ Kroměříž i pobočky Chropyně, mají přehled, kolikrát za týden se jejich dítě věnuje domácí přípravě na hudební nástroj. Touto položkou bylo také zjištěno, že žáci obou škol věnují domácí přípravě na hudební nástroj nějaký čas 2x až 4x týdně, což je pro školu dobrá zpráva.

Položka č. 9 : oddíl č. 1 - Jak dlouho se věnuje Vaše dítě domácí přípravě na hudební nástroj?

Tabulka č. 9 : oddíl č. 1 Kolik času věnuje dítě domácí přípravě na hudební nástroj.

Věnuje se Vaše dítě domácí přípravě na hudební nástroj?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Ano, 5 – 10 minut.	5	5,26 %	7	8,33 %
b	Ano, 10 – 20 minut.	42	44,21 %	42	50,00 %
c	Ano, 20 – 30 minut.	38	40,00 %	28	33,33 %
d	Ano, více jak 30 minut.	6	6,31 %	4	4,76 %
e	Nemám přehled, přicházím domu později.	4	4,21 %	3	3,57 %

Z tabulky je zřejmé, že v Chropyni z celkového počtu 95 respondentů volilo možnost a) 5 rodičů tj. 5,26 %, možnost b) 42 rodičů tj. 44,21 %, možnost c) 38 rodičů tj. 40,00 %, možnost d) 6 rodičů tj. 6,31 % a možnost e) 4 rodiče tj. 4,21 %.

V Kroměříži volilo z celkového počtu 84 respondentů možnost a) 7 rodičů tj. 8,33 %, možnost b) 42 rodičů tj. 50,00 %, možnost c) 28 rodičů tj. 33,33 %, možnost d) 4 rodiče tj. 4,76 % a možnost d) 3 rodiče tj. 3,57 %.

Odpověď na položku č. 9 : oddílu č. 1

Rodiče žáků SZUŠ Kroměříž i pobočky Chropyně, mají přehled, jakou dobu věnuje jejich dítě domácí přípravě na hudební nástroj. Žáci se doma připravují ve větším počtu shodně v Chropyni i v Kroměříži 10 – 20 minut a v 20 až 30 minut. Když vezmeme v potaz, výsledky v položce č. 8. kde rodiče uvedli, že dítě cvičí na hudební nástroj několikrát týdně, můžeme říci, že rodiče respektují doporučení učitelů, aby dítě cvičilo kratší dobu, ale několikrát týdně.

Položka č. 10 : oddíl č. 1 - Máte představu, jakým způsobem probíhá výuka v hodině hudebního nástroje?

Tabulka č. 10 : oddíl č. 1 Představa rodičů o individuální výuce.

Máte představu, jakým způsobem probíhá výuka v hodině hudebního nástroje?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Ano, zúčastnil (a) jsem se výuky.	34	35,78 %	25	29,76 %
b	Ano, ale výuky jsem se nezúčastnil (a)	45	47,36 %	41	48,80 %
c	Ne, ale výuky bych se rád (a) zúčastnil (a).	14	14,73 %	12	14,28 %
d	Ne, nemám zájem se výuky zúčastnit.	2	2,10 %	6	7,14 %

Z tabulky je zřejmé, že v Chropyni z celkového počtu 95 respondentů volilo možnost a) 34 rodičů tj. 35,78 %, možnost b) 45 rodičů tj. 47,36 %, možnost c) 14 rodičů tj. 14,73 % a možnost d) rodiče tj. 2,10 %.

V Kroměříži volilo z celkového počtu 84 respondentů možnost a) 25 rodiče tj. 29,76 %, možnost b) 41 rodičů tj. 48,80 %, možnost c) 12 rodičů tj. 14,28 % a možnost d) 6 rodičů tj. 7,14 %.

Odpověď na položku č. 10 : oddílu č. 1

Všeobecně mají rodiče přehled, jakým způsobem probíhá hodina výuky na hudební nástroj. Velká část rodičů využila nabídky školy zúčastnit se individuální výuky svého dítěte. Někteří znají postup v individuální výuce z doby, kdy sami navštěvovali ZUŠ. Rodiče, kteří se individuální výuky nikdy neúčastnili, projevíli zájem se výuky zúčastnit.

Pouze zanedbatelné procento rodičů by možnost seznámit se s postupem individuální výuky nevyužilo.

Položka č. 11 : oddíl č. 1 - Pokud jste se výuky zúčastnili, co se Vám líbilo a co ne?

Tabulka č. 11 : oddíl č. 1 Názory rodičů na průběh výuky.

Pokud jste se výuky zúčastnili, co se Vám líbilo a co ne?	
Respondenti - rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.	
Chropyně	Kroměříž
Trpělivost p. učitele, individuální přístup k žákovi.	S jakou trpělivostí učitel vysvětluje postup hraní.
Pěkný přístup paní učitelky k žákovi, připravenost na hodinu.	Uvolněná atmosféra ve výuce hudební nauky.
Možnost si vyzkoušet i jiné hudební nástroje.	
Líbilo se mi, že mi učitel vysvětlil, jak mám doma s dítětem cvičit. Domácí cvičení pak bylo snazší pro dítě i pro mne.	
Neformální přístup učitele k dětem v tanečním oboru, i když kázeň dětí je uvolněnější.	
Je dobré, že škola půjčuje hudební nástroje, než rodiče pořídí dítěti vlastní.	

Odpověď na položku č. 11 : oddílu č. 1

Tato položka byla otevřená, aby rodiče mohli uvést své dobré i horší poznatky z účasti na individuální nebo kolektivní výuce. Přístup učitelů k žákům je hodnocen kladně, i když se rodiče vyjádřili i k uvolněnější kázní v hodinách kolektivní výuky. Celkově jsou postupy učitelů dobře hodnoceny, je vyzdvihována trpělivost, pěkný přístup a připravenost učitele na vyučovací hodinu. Rodiče oceňují, že si dítě může vyzkoušet několik hudebních nástrojů, než si vybere, kterému se bude věnovat. Také rodičům velmi vyhovuje možnost zapůjčení hudebního nástroje, než dítěti pořídí jeho vlastní a možnost zúčastnit se individuální výuky, kde jim učitel vysvětlí jak má dítě doma cvičit.

Položka č. 12 : oddíl č. 1. - Které z uvedených komunikací dáváte přednost při styku se školou?

Tabulka č. 12 : oddíl č. 1 Jakou formu komunikace rodiče preferují.

Které z uvedených komunikací dáváte přednost při styku se školou?			Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
			Chropyně		Kroměříž	
				%		%
a	Osobní kontakt - konzultace s učitelem.	1	55	57,89 %	6	7,14 %
		2	26	27,36 %	20	23,80 %
		3	12	12,63 %	22	26,19 %
		4	2	2,11 %	36	42,85 %
b	Telefon.	1	27	28,42 %	38	45,23 %
		2	42	44,21 %	25	29,76 %
		3	16	16,84 %	9	10,71 %
		4	10	10,52 %	12	14,28 %
c	Mail.	1	3	3,15 %	30	35,71 %
		2	12	12,63 %	32	38,09 %
		3	42	44,21 %	15	17,85 %
		4	38	40,00 %	7	8,33 %
d	Písemná komunikace.	1	10	10,52 %	10	11,90 %
		2	15	15,79 %	7	8,33 %
		3	25	26,31 %	38	45,23 %
		4	45	47,37 %	29	34,52 %

Rodiče žáků pobočky Chropyně upřednostňují v komunikaci osobní kontakt ve styku se školou. Na druhé místo dávají komunikaci prostřednictvím telefonu, méně komunikují písemnou formou a jen malá část rodičů se školou komunikuje e-mailem.

V SZUŠ Kroměříž velká část rodičů komunikuje se školou buď telefonem, nebo e-mailem, písemnou komunikaci využívají rodiče omezeně a osobní kontakt volí nejméně rodičů.

Odpověď na položku č. 12 : oddílu č. 1

Rodiče žáků z pobočky Chropyně nejvíce využívají ke komunikaci se školou osobní kontakt a telefon v malé míře písemnou formu komunikace a jen málo rodičů komunikuje se školou e-mailem.

Naopak rodiče žáku SZUŠ Kroměříž považují za nejefektivnější komunikaci telefonem a e-mailem, malá část rodičů komunikuje písemně a pouze 6 rodičů z 85 upřednostňuje osobní kontakt. Rozdíl ve způsobu komunikace rodičů se školou v malé obci a školou ve městě je v oblasti komunikace evidentní.

Položka č. 13 : oddíl č. 1 - Jste v kontaktu s učitelem Vašeho dítěte?

Tabulka č. 13 : oddíl č. 1 Kontakt rodiče s učitelem.

Jste v kontaktu s učitelem Vašeho dítěte?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Ano, stále.	22	23,15 %	21	25,00 %
b	Ano, často.	38	40,00 %	34	40,47 %
c	Ano, občas	35	36,84 %	29	34,52 %
d	Ne.	0	0 %	0	0 %

Z tabulky je zřejmé, že v Chropyni z celkového počtu 95 respondentů volilo možnost a) 22 rodičů tj. 23,15 %, možnost b) 38 rodičů tj. 40,00 %, možnost c) 35 rodičů tj. 36,84 % a možnost d) 0 rodičů tj. 0 %.

V Kroměříži volilo z celkového počtu 84 respondentů možnost a) 21 rodiče tj. 25,00 %, možnost b) 34 rodičů tj. 40,47 %, možnost c) 29 rodičů tj. 34,52 % a možnost d) 0 rodičů tj. 0 %.

Odpověď na položku č. 13 : oddílu č. 1

Nejvíce rodičů z obou škol uvedlo, že jsou v častém kontaktu s třídním učitelem svého dítěte, následně rodiče volili odpověď občas a bezmála čtvrtina uvedla, že jsou v kontaktu často. Žádný z rodičů nezvolil možnost d) nejsem v kontaktu s třídním učitelem svého dítěte.

Položka č. 14 : oddíl č. 1 - Účastnili byste se individuální konzultační schůzky s třídním učitelem?

Tabulka č. 14 : oddíl č. 1 Zájem rodičů o konzultační schůzky s třídním učitelem.

Účastnili byste se individuální konzultační schůzky s třídním učitelem?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Ano, stále.	22	23,15 %	18	21,42 %
b	Ano, často.	17	17,89 %	22	26,19 %
c	Ano, občas	52	54,73 %	37	44,04 %
d	Ne.	4	4,21 %	7	8,33 %

Z tabulky je zřejmé, že v Chropyni z celkového počtu 95 respondentů volilo možnost a) 22 rodičů tj. 23,15 %, možnost b) 17 rodičů tj. 17,89 %, možnost c) 52 rodičů tj. 54,73 % a možnost d) 4 rodičů tj. 4,21 %.

V Kroměříži volilo z celkového počtu 84 respondentů možnost a) 18 rodiče tj. 21,42 %, možnost b) 22 rodičů tj. 26,19 %, možnost c) 37 rodičů tj. 44,04 % a možnost d) 7 rodičů tj. 8,33 %.

Odpověď na položku č. 14 : oddílu č. 1

Rodiče žáků SZUŠ Kroměříž a pobočky Chropyně by přivítali zavedení pravidelných konzultačních schůzek s třídním učitelem i když účast rodičů na nich by byla různá. Je nutné počítat s časovou vytížeností rodičů a v případě pobočky Chropyně s tím, že rodiče dojíždějí za prací do jiných měst, nemají tedy tolik času účastnit se pravidelně. Pouze malá část rodičů by konzultaci s třídním učitelem nevyužívala.

Položka č. 15 : oddíl č. 1 - Účastníte se školních aktivit?**Tabulka č. 15 : oddíl č. 1 Účast rodičů na školních aktivitách**

Účastníte se školních aktivit?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Ano, stále.	48	50,52 %	46	54,76 %
b	Ano, často.	32	33,68 %	37	44,04 %
c	Ano, občas	15	15,78 %	1	1,19 %
d	Ne.	0	0 %	0	0 %

Z tabulky je zřejmé, že v Chropyni z celkového počtu 95 respondentů volilo možnost a) 48 rodičů tj. 50,52 %, možnost b) 32 rodičů tj. 33,68 %, možnost c) 15 rodičů tj. 15,78 % a možnost d) 0 rodičů tj. 0 %.

V Kroměříži volilo z celkového počtu 84 respondentů možnost a) 46 rodiče tj. 54,76 %, možnost b) 37 rodičů tj. 44,04 %, možnost c) 1 rodič tj. 1,19 % a možnost d) 0 rodičů tj. 0 %.

Odpověď na položku č. 15 : oddílu č. 1

Rodiče žáků SZUŠ Kroměříž i pobočky Chropyně se stále nebo často zúčastňují aktivit, které školy nabízí. Někteří rodiče uvádí, že se zúčastňují občas, více rodičů v Chropyni než v Kroměříži, kde můžeme za příčinu označit právě dojíždění rodičů za prací do jiných měst. Žádný z rodičů neuvedl, že by se aktivit školy vůbec nezúčastňoval. Položkou bylo také ověřeno, že četnost akcí pořádaných školou rodičům vyhovuje.

Položka č. 16 : oddíl č. 1 - Které akce školy jste se zúčastnil (a)?**Tabulka č. 16 : oddíl č.1 Které akce školy rodiče navštěvují.**

Které akce školy jste se zúčastnil (a)?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Školní besídka	90	94,73 %	81	96,42 %
b	Koncert žáků školy.	95	100,00 %	83	98,80 %
c	Vystoupení žáků na veřejnosti.	85	89,47 %	76	94,47 %
d	Společenský večer školy.	30	31,57 %	18	21,42 %
e	Zájezdy do divadla.	15	15,78 %	8	9,52 %
f	Několikadenní hudební soustředění.	5	5,26 %	0	0 %
g	Absolventský koncert.	4	4,21 %	26	30,95 %
h	Rozloučení se školním rokem.	90	94,73 %	76	90,48 %
i	Žádné akce.	0	0 %	0	0 %

Z tabulky je zřejmé, že v Chropyni z celkového počtu 95 respondentů volilo možnost a) 90 rodičů tj. 94,73 %, možnost b) 95 rodičů tj. 100 %, možnost c) 85 rodičů tj. 89,47 %, možnost d) 30 rodičů tj. 31,57 %, možnost e) 15 rodičů tj. 15,78 %, možnost f) 5 rodičů tj. 5,26 %, možnost g) 4 tj. 4,21 %, možnost h) 90 rodičů tj. 94,73 % a možnost i) 0 rodičů tj. 0 %.

V Kroměříži z celkového počtu 84 respondentů volilo možnost a) 81 rodičů tj. 96,42 %, možnost b) 83 rodičů tj. 98,80 %, možnost c) 76 rodičů tj. 94,47 %, možnost d) 18 rodičů tj. 21,42 %, možnost e) 8 rodičů tj. 9,52 %, možnost f) 0 rodičů tj. 0 %, možnost g) 26 tj. 30,95 %, možnost h) 76 rodičů tj. 90,48 % a možnost i) 0 rodičů tj. 0 %.

Odpověď na položku č. 16 : oddílu č. 1

Rodiče se účastní převážně akcí typu besídky, koncerty, vystoupení dětí na veřejnosti a společného ukončení školního roku. Menší zájem je o společenský večer pro rodiče a několikadenní hudební soustředění. Potvrzuje se tvrzení uvedené v teoretické části práce, že v menších městech se projevuje vyšší zájem rodičů o kulturní akce typu zájezdy do divadel nebo několika denní hudební soustředění žáků školy.

Položka č. 17 : oddíl č. 1 - Zapojujete se osobní účastí do mimoškolních aktivit školy?

Tabulka č. 17 : oddíl č. 1 Zapojení rodičů do školních aktivit.

Zapojujete se osobní účastí do mimoškolních aktivit školy?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Ano, stále.	8	8,42 %	4	4,76 %
b	Ano, často.	8	8,42 %	6	7,14 %
c	Ano, občas	25	26,31 %	12	14,28 %
d	Ne.	54	56,84 %	62	73,81 %

Z tabulky je zřejmé, že v Chropyni z celkového počtu 95 respondentů volilo možnost a) 8 rodičů tj. 8,42 %, možnost b) 8 rodičů tj. 8,42 %, možnost c) 25 rodičů tj. 26,31 % a možnost d) 54 rodičů tj. 56,84 %.

V Kroměříži volilo z celkového počtu 84 respondentů možnost a) 4 rodiče tj. 4,7 %, možnost b) 6 rodičů tj. 7,14 %, možnost c) 12 rodičů tj. 14,28 % a možnost d) 62 rodičů tj. 73,81 %.

Odpověď na položku č. 17 : oddílu č. 1

Touto položkou bylo zjištěno, že více jak polovina rodičů SZUŠ Kroměříž a také pobočky Chropyně se nezapojuje osobní účastí do mimoškolních aktivit. Někteří rodiče se zúčastňují občas a malé procento nabízí osobní účast často nebo stále. Zde má škola příležitost nabídnout rodičům takové možnosti spolupráce, které by je časově velmi nezatěžovaly a vyhovovaly jejich zájmům.

Položka č. 18 : oddíl č. 1 - Jakým způsobem se aktivně zapojujete do mimoškolních aktivit školy?

Tabulka č. 18 : oddíl č. 1 Jak se rodiče zapojují do mimoškolních aktivit.

Jakým způsobem se aktivně zapojujete do mimoškolních aktivit školy?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Podílím se na organizaci.	10	10,52 %	2	2,38 %
b	Jsem doprovodem na akci.	29	30,52 %	22	26,19 %
c	Podílím se na výzdobě, nebo přípravě akce.	0	0 %	0	0 %
d	Nezapojuji se.	56	58,94 %	60	71,43 %

Z tabulky je zřejmé, že v Chropyni z celkového počtu 65 respondentů volilo možnost a) 10 rodičů tj. 10,52 %, možnost b) 29 rodičů tj. 30,52 %, možnost c) 0 rodičů tj. 0 % a možnost d) 58 rodičů tj. 58,94 %

V Kroměříži volilo z celkového počtu 84 respondentů možnost a) 2 rodiče tj. 2,38 %, možnost b) 22 rodičů tj. 26,19 %, možnost c) 0 rodičů tj. 0 % a možnost d) 60 rodičů tj. 71,43 %.

Odpověď na položku č. 18 : oddílu č. 1

Účast rodičů na akcích školy se projevuje hlavně v doprovodu na mimoškolní akce. V tomto případě se potvrdilo, že nejen v malých, ale i velkých městech jsou rodiče ochotni doprovázet své děti na akce školy. Velká část rodičů přenechává iniciativu organizování na škole a učitelích. Je patrné, že v této oblasti je mnoho prostoru k oslovení rodičů pro spolupráci.

Položka č. 19 : oddíl č. 1 - Jak se dozvídáte o akcích školy?**Tabulka č. 19 : oddíl č. 1 Informovanost rodičů o akcích školy.**

Jak se dozvídáte o akcích školy?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Z rozhlasu města.	60	63,15 %	0	0 %
b	Z plakátů	50	52,63 %	35	41,66 %
c	Dítě donese pozvánku.	95	100,00 %	84	100,00 %
d	Osobní pozvání učitele.	40	42,10 %	34	40,47 %
e	Ze zpravodaje města.	30	31,57 %	0	0 %

Z tabulky je zřejmé, že v Chropyni volilo z celkového počtu 95 respondentů možnost a) 60 rodičů tj. 63,15 %, možnost b) volilo 50 rodičů tj. 52,63 %, možnost c) volilo 95 rodičů tj. 100 %, možnost d) volilo 40 rodičů tj. 42,10 % a možnost e) volilo 30 rodičů tj. 31,57 %.

V Kroměříži volilo z celkového počtu 84 respondentů možnost a) 0 rodičů tj. 0 %, možnost b) volilo 35 rodičů tj. 41,66 %, možnost c) volilo 84 rodičů tj. 100 %, možnost d) volilo 34 rodičů tj. 40,47 % a možnost e) volilo 0 rodičů tj. 0 %.

Odověď na položku č. 19 : oddílu č. 1

Výhodou v malých městech je, že rodiče mohou získávat informace z městského rozhlasu a místních periodik (např. zpravodaj města). To se také projevilo na vyhodnocení této položky, kde se prokázalo, že ve velkých městech se tento druh informování veřejnosti nevyužívá. Informace o škole jsou většinou zveřejněny na webových stránkách, nebo nástěnkách ve škole a pozvání na akce je realizováno prostřednictvím žáků v podobě pozvánek.

Položka č. 20 : oddíl č. 1 - Měla by škola založit Sdružení rodičů?

Tabulka č. 20 : oddíl č. 1 Zájem rodičů o založení školské Rady.

Měla by škola založit Radu školy?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Ano.	8	8,42 %	0	0 %
b	Ne je to zbytečné.	30	31,57 %	64	76,19 %
c	Nevím, nedokážu posoudit.	57	60,00 %	20	23,80 %

Z tabulky je zřejmé, že v Chropyni z celkového počtu 95 respondentů volilo možnost a) 8 rodičů tj. 8,42 %, možnost b) volilo 30 rodičů tj. 31,57 % a možnost c) volilo 57 rodičů tj. 60,00 %.

V Kroměříži z celkového počtu 84 respondentů volilo možnost a) 0 rodičů tj. 0 %, možnost b) 64 rodičů tj. 76,19 % a možnost c) 20 rodičů tj. 23,80 %

Odpověď na položku č. 20 : oddílu č. 1

Rodiče žáků pobočky Chropyně projevili pouze nepatrný zájem o založení Rady školy (8,42%), jak bylo zjištěno v položce č. 12. často, v osobním kontaktu s třídním učitelem svého dítěte. V SZUŠ Kroměříž rovněž rodiče žáků považují založení Rady školy za zbytečné.

Druhý oddíl dotazníku - Osobní názory a doporučení rodičů

Položka č. 1 : oddíl č. 2 - Osobní názory a doporučení rodičů.

Tabulka č. 1 : oddíl č. 2 Názory a doporučení rodičů.

Osobní názory a doporučení rodičů.	
Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.	
Chropyně	Kroměříž
Uvítala bych individuální třídní hodinu.	Jsmo spokojeni, nemáme připomínky.
Na požádání rádi pomůžeme s realizací aktivit školy.	Chtěli bychom, aby děti více vystupovaly na veřejnosti.
Činnost školy je pestrá, jsem spokojená s možností vystupování na veřejnosti i s aktivitami, které se pro děti připravují.	Rád bychom se zapojili do mimoškolní činnosti školy.
Jsem spokojená, s přístupem učitelů k žákovi.	Přístup učitelů k žákovi hodnotím kladně.
Jsem spokojená s vedením chropynské pobočky, nedocenitelná jsou vystoupení a koncerty, kde si mohou rodiče děti poslechnout.	

Odpověď na položku č. 1 : oddílu č. 2

Z větší části tuto položku respondenti nevyplnili, názory těch, kteří využili možnosti svého vyjádření k činnosti školy, jsou uvedeny v tabulce.

Rodiče žáků na pobočce v Chropyni hodnotí přístup učitelů k žákům kladně, rádi by uvítali individuální třídní hodinu, hodnotí činnost školy jako velmi pestrou, za nedocenitelné hodnotí četnost vystoupení a koncerty na veřejnosti. Svou pomoc nabízejí účastí na mimoškolních aktivitách a dále dle svých možností na požádání školy. Právě zde se otevírá možnost spolupráce rodičů se školou.

Na SZUŠ v Kroměříži jsou také rodiče spokojeni s přístupem učitelů k žákům, rádi by uvítali více příležitostí na vystoupení svých dětí a rovněž nabízí svou účast a pomoc při realizaci mimoškolních aktivit.

Třetí oddíl dotazníku - Demografické údaje respondentů

Položka č. 1 : oddíl č. 3 - Jakého jste pohlaví?

Tabulka č. 1 : oddíl č. 3 Podíl žen a mužů na dotazníkovém šetření.

Jakého jste pohlaví?		Respondenti-rodice SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně		Kroměříž	
			%		%
a	Muž.	10	10,52 %	5	5,95 %
b	Žena.	85	89,48 %	79	94,05 %

Z této tabulky je zřejmé, že dotazník v Chropyni vyplňovalo 85 žen a 10 mužů, což činí z celkového počtu 95 respondentů 89,48 % žen a 10,52 % mužů. V Kroměříži dotazník vyplňovalo 79 žen a 5 mužů, což činí z celkového počtu 84 respondentů 94,05 % žen a 5,95 % mužů. Dotazníky byly administrovány do rodiny bez požadavku, který z rodičů bude dotazník vyplňovat.

Odpověď na položku č. 1 : oddílu č. 3

Touto položkou bylo zjištěno, že se dotazníkového průzkumu zúčastnilo více žen než mužů.

Položka č. 2 : oddíl č. 3 - Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Tabulka č. 2 : oddíl č. 3 Dosažené vzdělání rodičů.

Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?		Respondenti – rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.	
		Chropyně	Kroměříž
a	Základní.	1	1
b	Vyučen (a).	13	28
c	Maturita.	63	50
d	VŠ.	18	5

Odpověď na položku č. 2 : oddílu č. 3

Nadpoloviční většina rodičů žáků z pobočky Chropyně 63 dosáhla středoškolského vzdělání, 18 rodičů je vysokoškoláků, 13 rodičů je vyučeno a pouze 1 rodič má základní vzdělání.

Nadpoloviční většina rodičů SZUŠ Kroměříž má dokončené středoškolské vzdělání, 5 rodičů je vysokoškoláků, 28 rodičů vyučeno a jeden rodič má základní vzdělání.

Položka č. 3 : oddíl č. 3 - Kolik dětí žije ve Vaší domácnosti?

Tabulka č. 3 : oddíl č. 3 Počet dětí v domácnosti respondentů.

Kolik dětí žije ve Vaší domácnosti?		Respondenti - rodiče SZUŠ D-MUSIC s.r.o.			
		Chropyně	%	Kroměříž	%
a	Jedno.	4	4,21 %	6	7,14 %
b	Dvě.	59	62,10 %	48	57,14 %
c	Tři.	30	31,57 %	27	32,14 %
d	Více jak tři.	2	2,10 %	3	3,57 %

V Chropyni uvedli 4 respondenti tj. 4.21 % jedno dítě v domácnosti, 59 respondentů tj. 62,10 % uvedlo dvě děti v domácnosti, 30 respondentů tj. 31,57 % uvedlo tři děti v domácnosti a více jak tři uvedli dva respondenti tj. 2,10 %.

V Kroměříži uvedlo 6 respondentů tj. 7,14 %, jedno dítě v domácnosti, 48 respondentů tj. 57,14 % uvedlo dvě děti v domácnosti, 27 respondentů tj. 32,14 % uvedlo tři děti v domácnosti a více jak tři uvedli 3 respondenti tj. 3,57 %.

Odpověď na položku č. 3 : oddílu č. 3

Touto položkou bylo zjištěno, kolik dětí žije v jedné domácnosti, čímž škola získala informaci o možnosti oslovení nových zákazníků z řad rodin, jejichž děti už studují na SZUŠ D-MUSIC s. r. o. Kroměříž a pobočky Chropyně.

6.1 Shrnutí a diskuse

Cílem průzkumného šetření bylo zjistit úroveň spolupráce rodiny a školy v Soukromé základní umělecké škole D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně a nalézt další možnosti vzájemné spolupráce, které by reflektovaly oblasti zájmu rodičů o spolupráci se základní uměleckou školou.

Pro porovnání současného stavu spolupráce rodiny a školy v pobočce Chropyně byla vybrána Soukromá základní umělecká škola D-MUSIC Kroměříž, která je srovnatelná počtem žáků s pobočkou Chropyně. Tím se nabízela možnost porovnat spolupráci rodičů a školy v okresním a v menším městě.

Na začátku jsme vyhodnotili návratnost dotazníků, kde se prokázal velký zájem ze strany respondentů, když návratnost dotazníků byla v pobočce Chropyně 95 % a v Soukromé základní umělecké škole D-MUSIC s.r.o. Kroměříž 84 %.

Dotazník byl koncipován do tří oddílů, z nichž první oddíl se týkal spolupráce rodiny a školy, druhý oddíl nabízel respondentům prostor k osobním názorům týkajících se spolupráce rodiny a školy. Třetí oddíl byl zaměřen na demografické údaje o respondentech.

Zaměření první položky na kritéria ovlivňující rodiče ve výběru školy jednoznačně ověřilo, že v pobočce Chropyně dávají rodiče přednost škole, která nabízí zajímavý program. Můžeme vyslovit domněnku, že rozšíření nabídky vyučovacích oborů v Chropyni, mělo vliv na získání nových žáků. Vyjádření rodičů v Kroměříži nebylo tak jednoznačné jak v Chropyni. Pro některé bylo důležité, jaký program škola nabízí, jiní upřednostnili školu, která leží v blízkosti jejich domova.

V dalších položkách rodiče v Chropyni i Kroměříži shodně uváděli, že jsou stále nebo často informováni o aktivitách školy. Převážná většina rodičů ví, kde nalezne informace o škole, čímž bylo ověřeno, že informace jsou dostupné velkému okruhu zájemců a také propagace školy je na dobré úrovni.

Pokud shrneme položky v dotazníku, které na sebe obsahem navazují, můžeme usoudit, že se děti pod dohledem rodičů připravují do školy několikrát týdně a při této činnosti spolu o škole hovoří. Rodiče jak v Chropyni, tak v Kroměříži mají představu, jakým způsobem probíhá individuální a kolektivní výuka. S výukou mají vlastní zkušenosti z doby, kdy sami navštěvovali ZUŠ, nebo využili nabídky učitele zúčastnit se individuální výuky svého dítěte.

Malá část rodičů, kteří hrají na hudební nástroj, by využila možnosti vystupovat se svým dítětem ve školním orchestru.

V následující položce jsou prokazatelné rozdíly ve způsobu komunikace se školou v malém a velkém městě. Rodiče v Chropyni se školou nejvíce komunikují osobně, nebo telefonicky. V malé míře využívají písemnou formu nebo komunikaci e-mailem. Naopak rodiče z Kroměříže považují za nejefektivnější komunikaci telefonem a e-mailem. Jen málo rodičů komunikuje písemně nebo osobně.

V závěrečné položce prvního oddílu se rodiče vyjadřovali ke své účasti na různých aktivitách školy. Rodiče se účastní převážně akcí typu besídka, koncerty, vystoupení dětí na veřejnosti a společného ukončení školního roku. Menší zájem projeví o společenský večer pro rodiče a několika denní hudební soustředění. Potvrzuje se tvrzení uvedené v teoretické části práce, že v menších městech se projevuje vyšší zájem rodičů o kulturní akce typu zájezdy do divadel nebo několika denní hudební soustředění žáků školy.

V malých i ve velkých městech jsou rodiče ochotni doprovázet své děti na akce školy. Velká část rodičů přenechává iniciativu organizování a realizaci aktivit na škole a učitelích. Je patrné, že v této oblasti je mnoho prostoru k oslovení rodičů pro vzájemnou spolupráci. Rodiče z Chropyně a Kroměříže shodně nepodporují založení Rady školy. Preferují spíše konzultační schůzky s třídním učitelem. Tento poznatek je pro školu inspirací k realizaci takovéto formy setkávání s rodiči.

V druhém oddílu dotazníku dostali rodiče příležitost projevit svůj názor a osobní doporučení vůči škole. Z větší části možnost k vyjádření respondenti nevyužili. Ti, kteří se vyjádřili, projeví zájem zavést třídnickou hodinu a na požádání by rádi pomohli s realizací aktivit školy. S vedením školy jsou spokojeni a kladně hodnotí přístup učitelů k žákům. Rodiče v Kroměříži by přivítali více možností prezentování dětí na veřejnosti.

Poslední oddíl dotazníku byl zaměřen na demografické údaje, kde bylo zjištěno, že dotazníkového průzkumu se zúčastnilo více žen než mužů. U respondentů, kteří se průzkumu účastnili, převažovalo středoškolské vzdělání.

Poslední položkou dotazníku bylo zjištěno, kolik dětí žije v jedné domácnosti. Škola získala informaci o možnosti oslovení potenciálních zákazníků z řad rodin, jejichž děti studují na SZUŠ D-MUSIC s.r.o. Kroměříž a pobočky Chropyně.

Pokud bychom porovnali, výsledky průzkumu na Soukromé základní umělecké škole D-MUSIC s.r.o. Kroměříž a pobočce Chropyně s dotazníkovým průzkumem Valáškové z roku 2009 zjistíme, že nebyly shledány podstatné rozdíly. Její dotazníkový průzkum v základní umělecké škole měl přinést a přinesl odpověď na otázku „Jak funguje spolupráce mezi školou a rodinou?“ Obecně výzkum Valáškové prokázal, že spolupráce rodičů se školou funguje převážně v rovině osobní komunikace, rodiče mají o školu i o školní život dítěte zájem. Školy nabízejí prezentační a společenské akce, kterých se rodiče účastní nepravidelně z časových důvodů. Na otázku zda funguje spolupráce rodiny a školy bylo odpovězeno že, na venkovské základní škole ano a na základní umělecké škole někdy ano a někdy ne. Rozdíly byly zjištěny na základní škole město, kde rodiče tvrdí, že spolupráce funguje a učitelé konstatují, že někdy ano a někdy ne." ⁶¹

Poznatky z aktuálního průzkumu v řadách rodičů žáků Soukromé základní umělecké školy D-MUSIC s.r.o. Kroměříž a pobočky Chropyně jsou v zapojování rodičů do školních a mimoškolních aktivit identické se zjištěním Valáškové. Znovu byly potvrzeny rozdíly mezi menším a okresním městem. V menším městě se lidé více vzájemně znají, častěji se potkávají, snadněji se domluví na společné účasti nebo pomoci škole. Také byly odhaleny rozdíly ve způsobu komunikace rodičů se školou v okresním a menším městě. Zatímco rodiče ve velkém městě se školou převážně komunikují telefonicky nebo e-mailem, rodiče v menším městě komunikují ve velké míře osobně nebo telefonem. Ze zjištění můžeme vydedukovat, že pracovní a potažmo časová vytíženost rodičů, jim neumožňuje častější osobní setkávání s učiteli jejich dětí. Také účast a participace na školních a mimoškolních akcích je v některých případech menší z důvodu časové zaneprázdněnosti rodičů.

---

⁶¹ VALÁŠKOVÁ, E. *Spolupráce rodina a škola* [Online] 14. květen. 2009 [Citace: 22. únor 2011]. http://theses.cz/id/moglye/downloadPraceContent_adipIdno_11264.pdf

6.2 Návrh opatření zaměřený na spolupráci rodiny a školy

Výstupem této práce bylo navrhnout oblasti (okruhy) možné další spolupráce rodičů se školou. Budeme-li vycházet z dotazníkového průzkumu, kde měli rodiče možnost vyjádřit svůj zájem o spolupráci, navrhuji zaměřit se na tyto oblasti:

V oblasti komunikace

1. Zavedení individuálních konzultačních hodin pro rodiče jedenkrát čtvrtletně.

Zdůvodnění:

Možnost osobní obousměrné výměny informací a názorů na činnost školy, hodnocení výsledků edukačního procesu, diskuse k připravovaným školním i mimoškolním aktivitám.

2. Vytvoření komunikačního systému „e- mail“ kontaktů rodičů.

Zdůvodnění:

Většina rodičů má e-mail a prakticky denně sledují zprávy, které jim touto cestou přicházejí. Předností této komunikace je rychlost a vyšší informovanost rodičů o akcích a nabídkách školy.

V oblasti aktivní účasti rodičů, více nabízet možnost spolupráce v konkrétních oblastech

1. Zavedení ukázkových hodin pro zájemce z řad rodičů.

K tomuto bodu je třeba organizačně zajistit vhodný prostor pro realizaci (příjemné prostředí pro skupinu do 6 osob).

Zdůvodnění:

Příjemné prostředí navodí uvolněnou atmosféru. Cílem ukázkové hodiny je seznámit rodiče se zákonitostmi hry na hudební nástroj a tím jim umožnit správné „vedení“ dítěte při domácí přípravě. Ukázková hodina je vhodná pro rodiče začínajících žáků.

2. Zapojení rodičů ve školním orchestru jako aktivní hráč.

Zdůvodnění:

Rodič svou přítomností pomáhá učiteli udržovat kázeň v orchestru, zvyšovat kvalitu interpretace a společně se svými dětmi prožívat případné úspěchy.

3. Doprovod rodičů na mimoškolní akce.

4. Účast na společenských akcích pořádaných pro rodiče a veřejnost.

5. Účast na hudebním soustředění rodičů i sourozenců žáků, kde mohou vypomoci jako dohled.

Zdůvodnění:

Pro všechny výše uvedené možnosti zapojení rodičů, platí stejné důvody. Rodiče i učitelé se navzájem více poznávají a mezi sebou lépe komunikují. Pořádáním akcí mimo prostředí školy je příležitostí k prolomení bariér, jak ze strany rodičů, tak i pedagogů.

Závěr

Spolupráce rodiny a školy je nekonečným tématem k úvahám. Škola může rodičům spoluúčast na edukačním procesu i jiných aktivitách nabízet, nemá však prostředky, kterými by je ke spolupráci přiměla. Rodičům může škola nabízet možnosti, které mohou, ale nemusí využít. Společnost se mění a lidé s ní. Stále máme nová očekávání, nové cíle a s nimi se zvyšují i požadavky na standardy kvality poskytovaných služeb ve školství. To, co bylo včera považováno za nadstandardní, je dnes pouze standard a časem se stane průměrné atd.

Ať se díváme na rodinu a školu z kteréhokoliv úhlu pohledu, musíme si uvědomit velmi důležitou věc. Každý rodič, dítě, učitel je jedinečnou osobností, která má právo na své názory, přání, očekávání. Je proto velmi těžké zvolit cestu, která by vyhovovala současně všem. Musíme se ale snažit, respektovat všechny, kteří mají zájem na spolupráci se školou participovat. Volit takové přístupy a nabídky spolupráce, které třeba nejsou pro všechny ideální, ale jsou alespoň přijatelné.

V mnoha případech je partnerský vztah rodičů a školy spíše ideálem, než skutečností. Je proto třeba na tomto vztahu pracovat a ne jen tento termín „partnerský vztah“ používat. Podstatou partnerského vztahu je zásada rovnoprávného postavení pro obě strany, tedy vzájemný respekt a uznání, o což Soukromá základní umělecká škola D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně usiluje.

Přínos práce pro pedagogickou teorii a praxi

Již v úvodu naší bakalářské práce jsme uvedli, že Soukromá základní umělecká škola D-MUSIC s.r.o. pobočka Chropyně dosáhla za dobu své existence určitého standardu kvality a jejím záměrem je v nastoupené cestě pokračovat. Pozornost nyní zaměřujeme na rozšíření spolupráce školy a rodiny v oblasti edukační činnosti, školních i mimoškolních aktivit.

Teoretické cíle byly splněny shromážděním názorů renomovaných odborníků v kapitolách jedna až tři a jejich shrnutím v kapitole čtyři. Tyto kapitoly jsou zaměřeny na problematiku rodiny, rodičovství, rodičovské postoje vůči škole a skupiny, které mohou na činnosti školy participovat. Představili jsme rodiče v roli zákazníků, partnerů i veřejnosti. Zmínili jsme různé formy participace rodičů na spolupráci školy a smysl jejich zastoupení ve školských institucích (Rada školy). Názory odborníků jsou obohaceny o konkrétní příklady z mé učitelské a manažerské praxe ve funkci vedoucího pobočky Soukromé základní umělecké školy D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně.

Cílem praktické části bylo zjistit, současnou úroveň spolupráce rodiny a školy, nalézt další oblasti, které by podnítily rodiče k aktivnější spolupráci. Stanovený cíl byl splněn. Průzkum přinesl Soukromé základní umělecké škole D-MUSIC s.r.o., pobočka Chropyně důležité poznatky, které byly zapracovány do návrhu opatření. Opatření zpracované na základě získaných údajů, bude sloužit výhradně potřebám Soukromé základní umělecké školy D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně. Chtěli bychom, aby toto opatření nebylo pouhým konstatováním návrhů, ale prostředkem k vyšší aktivitě školy směrem k rodinám. Způsob, jakým jsme k těmto poznatkům a následnému návrhu opatření dospěli, může být inspirací pro kolegy ze stejné branže k jeho napodobení.

Seznam použité literatury

CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. Praha : Grada Publishing a.s., 2007. 272 s. ISBN 978-80-247-1369-4.

KRČKOVÁ, S, et al. *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání*. Praha : VUP, 2010. 63 s. ISBN 978-80-87000-37-3.

POL, M. *Škola v proměnách*. Brno : Masarykova univerzita, 2009. 194 s. ISBN 978-80-210-4499-9.

POL, M, et al. *Demokracie ve škole*. Brno : Masarykova univerzita, 2006. 124 s. ISBN 80-210-4210-9.

POL, M, et al. *Kultura školy*. Brno : Masarykova univerzita, 2006. 217 s. ISBN 80-210-3746-6.

PRÁŠILOVÁ, M. *Vybrané kapitoly ze školského managementu pro pedagogické pracovníky*. Olomouc : Univerzita Palackého, 2006. 212 s. ISBN 80-244-1415-5.

PRŮCHA, J. WALTEROVÁ, E. MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. 2. vyd. Praha : Portál, 1998. s. 110. ISBN 80-7178-252-1.

RABUŠICOVÁ, M, et al. *Role rodičů ve vztahu ke škole - empirická zjištění*. *Pedagogika*, 2003, roč. 53, č. 3, s. 309-320. ISSN 0031-3815.

SVĚTLÍK, J. *Marketingové řízení školy*. Praha : ASPI a.s., 2006. 297 s. ISBN 80-7357-176-5.

VAŠŤATKOVÁ, J. *Úvod do autoevaluace školy*. Olomouc : Univerzita Palackého, 2007. 188 s. ISBN 80-244-1422-8.

Internetové zdroje

http://cs.wikipedia.org/wiki/Rodina#cite_note-3 [online]. 1998 [cit. 2011-02-28].

Dostupné z WWW: <Wikipedia>.

MŠMT – Výzkumný ústav pedagogický Praha, *Rámcově vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání*. 1. vyd. 2010. 63 s. ISBN 978-80-87000-37-3.

VALÁŠKOVÁ, E. *Spolupráce rodina a škola* [Online] 14. květen. 2009 [Citace: 22. únor 2011]. http://theses.cz/id/moglye/downloadPraceContent_adipIdno_11264.pdf

Vyhláška č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, v úplném znění.

ZACHARIÁŠOVÁ, M. a kol. *Jak psát absolventskou práci*. Čelákovice : VOŠ Mills, s.r.o. 2011. [Online] www.mills.cz/assets/temata-AP/METODIKA-K-AP.pdf

Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ze dne 4. prosince 1963 v úplném znění.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Seznam příloh

Příloha č. 1. Vzor dotazníku administrovaného rodičům žáků Soukromé základní umělecké školy D-MUSIC s.r.o. Kroměříž a rodičům žáků pobočky Chropyně.

Příloha č. 1. Vzor dotazník administrovaný rodičům žáků Soukromé základní umělecké školy D-MUSIC s.r.o. Kroměříž a pobočky Chropyně.

SZUŠ D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně

Vážení rodiče,

v rámci zjišťování vztahů mezi školou a rodinou, bych se Vás chtěl dotázat, jak Vy sami z pozice rodiče vidíte spolupráci mezi rodinou a školou.

Dotazník je anonymní a skládá se ze tří částí. První část se týká spolupráce rodiny a školy, druhá Vám dává prostor k osobním názorům týkající spolupráce rodiny a školy a třetí část se týká demografických údajů.

Výsledky průzkumu budou použity pro účely zpracování bakalářské práce na téma „Rodiče jako aktéři pedagogické práce SZUŠ D-MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně“ Na požádání na e-mailu ivonovotny.kos@seznam.cz Vám mohou být zaslány výsledky k nahlédnutí.

Prosím Vás o pozorné přečtení a vyplnění otázek. Svým zodpovědným přístupem můžete přispět ke zlepšení vztahu mezi rodinou a školou.

Všem rodičům děkuji za spolupráci.

Ivo Novotný - vedoucí chropynské pobočky SZUŠ D-MUSIC s.r.o., Kroměříž
student Univerzity Palackého v Olomouci, obor školský management

Pokyny pro vyplnění:

Pozorně si přečtete znění otázek a odpovědí.

Dbejte prosím na vyplnění dotazníku přesně podle pokynů uvedených u položek v závorkách.

Vybranou odpověď zakroužkujte.

Využijte možnosti odpovědět na volnou položku (zajímá mě váš osobní názor).

Žádnou položku prosím nevynechejte.

DOTAZNÍK

I. ČÁST – RODIČE JAKO AKTÉŘI PEDAGOGICKÉ PRÁCE SZUŠ D-MUSIC s.r.o., KROMĚŘÍŽ A POBOČKA CHROPYNĚ.

1. Podle jakých kritérií jste vybírali ZUŠ pro Vaše dítě? <i>(Prosím označte jen jednu odpověď.)</i>									
a	Škola je blízko našeho bydliště.	b	Škola nabízí zajímavý vzdělávací program.	c	Školu nám doporučili příbuzní, známí.				
2. Jste pravidelně informováni o aktivitách školy <i>(Veřejná vystoupení, společenský večer), kterou navštěvuje Vaše dítě?</i>									
a	Ano, stále.	b	Ano, často.	c	Ano, občas.	d	Ne.		
3. Víte, kde naleznete informace o škole, kterou navštěvuje Vaše dítě?									
a	Ano.		b	Ne.		c	Nevím.		
4. Mluvíte se svým dítětem doma o škole? <i>(Co se dělo ve výuce, co se učili aj.)</i>									
a	Ano, stále.		b	Ano, často.		c	Ano, občas.	d	Ne.
5. Hrajete na nějaký hudební nástroj? <i>(Pokud ano odpovězte na otázku č. 6.)</i>									
a	Ano.	b	Ne.	c	Ano, občas.	d	Dříve ano, ale v současné době ne.		
6. Měl (a) byste zájem hrát ve školním orchestru?									
a	Ano.		b	Příležitostně		c	Ne		
7. Dohlížíte na domácí přípravu Vašeho dítěte do hodiny hudebního nástroje?									
a	Ano, stále.		b	Ano, často.		c	Ano, občas.	d	Ne.
8. Jak často se Vaše dítě věnuje domácí přípravě na hudební nástroj?									
a	Ano, 5x-7x týdně.	b	Ano, 2x-4x týdně.	c	Ano, 1x týdně.	d	Nevím, přicházím domů později.		
9. Věnuje se Vaše dítě domácí přípravě do hodiny na hudební nástroj?									
a	Ano, 5-10 minut.		b	Ano, 10-20 minut.		c	Ano, 20-30 minut.		
d	Ano, více jak 30 minut.		e	Nemám přehled, přicházím domů později.					
10. Máte představu, jakým způsobem probíhá výuka v hodině hudebního nástroje?									
a	Ano, zúčastnil (a) jsem se výuky.			b	Ano, ale výuky jsem se nezúčastnil (a).				
c	Ne, ale výuky bych se rád (a) zúčastnil (a).			d	Ne, nemám zájem se výuky zúčastnit.				
11. Pokud jste se výuky zúčastnili, co se Vám líbilo a co ne?									
_____									
_____									
_____									
_____									

12. Které z uvedených komunikací dáváte přednost při styku se školou?

(Za variantu, kterou volíte, napište číslo 1-4 podle toho, kterou komunikaci využíváte nejvíce (1- vyhovuje mi nejvíce, 4- nevyhovuje mi, nevyužívám ji.)

a	Osobní kontakt – konzultace s učitelem.	☐	b	Telefon.	☐
c	Mail.	☐	d	Písemná komunikace.	☐

13. Jste v kontaktu s učitelem Vašeho dítěte? (Osobní kontakt, telefon, mail, aj.)

a	Ano, stále.	b	Ano, často.	c	Ano, občas.	d	Ne.
---	-------------	---	-------------	---	-------------	---	-----

14. Účastnili byste se individuální konzultační schůzky s třídním učitelem?

a	Ano, stále.	b	Ano, často.	c	Ano, občas.	d	Ne.
---	-------------	---	-------------	---	-------------	---	-----

15. Účastníte se školních aktivit? (Besídky, koncerty, aj.)

a	Ano, stále.	b	Ano, často.	c	Ano, občas.	d	Ne.
---	-------------	---	-------------	---	-------------	---	-----

16. Které akce školy jste se zúčastnil (a)? (Můžete uvést více odpovědí.)

a	Školní besídka.	b	Koncert žáků školy.	c	Vystoupení žáků pro veřejnost.
d	Společenský večer školy.	e	Zájezdy do divadla.	f	Několikadenní hudební soustředění.
g	Absolventský koncert.	h	Rozloučení se školním rokem.	i	Žádné akce.

17. Zapojujete se osobní účastí do mimoškolní aktivity školy? (Společenský večer, hudební soustředění, zájezdy do divadla.)

a	Ano, stále.	b	Ano, často.	c	Ano, občas.	d	Ne.
---	-------------	---	-------------	---	-------------	---	-----

18. Jakým způsobem se aktivně zapojujete do mimoškolních aktivit školy?

a	Podílím se na organizaci.	b	Jsem doprovodem na akci.	c	Podílím se na výzdobě, nebo přípravě akce.	d	Nezapojuji se
---	---------------------------	---	--------------------------	---	--	---	---------------

19. Jak se dozvídáte o akcích školy? (Můžete označit více odpovědí.)

a	Z rozhlasu města.	b	Z plakátů.	c	Dítě donese pozvánku.	d	Osobní pozvání učitele.	e	Ze zpravodaje města.
---	-------------------	---	------------	---	-----------------------	---	-------------------------	---	----------------------

20. Měla by škola založit Radu školy?

a	Ano.	b	Ne, je zbytečné.	c	Nevím, nedokážu posoudit.
---	------	---	------------------	---	---------------------------

II. ČÁST – OSOBNÍ NÁZORY RODIČŮ

Vážený rodiče, chtěl bych Vás poprosit o Vaše připomínky nebo náměty, které se vztahují k tématu rodiče jako aktéři pedagogické práce SZUŠ D – MUSIC s.r.o. Kroměříž, pobočka Chropyně.

III. ČÁST – DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

1. Jakého jste pohlaví?

a | Muž. | b | Žena.

2. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

a | Základní. | b | Vyučen (a). | c | Maturita. | d | VŠ.

3. Kolik dětí žije ve Vaší domácnosti?

a | Jedno. | b | Dvě. | c | Tři. | d | Více jak tři.

Děkuji Vám za Vaši spolupráci a čas!